

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:
JUDr. PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D.

Vypracoval:
Jaroslav Vostrejš

Brno 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti“ zpracoval samostatně a použil jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, která je součástí této bakalářské práce. Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

V Brně dne 10. 3. 2011

Jaroslav Vostrejš

Poděkování

Děkuji panu JUDr. PhDr. Ivo Svobodovi, Ph.D. za velmi užitečnou metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování bakalářské práce. Jeho připomínky byly vždy věcné, odborné a bylo mi ctí pracovat pod jeho dohledem.

Také bych chtěl poděkovat své manželce Romaně Vostrejšové za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce, a které si nesmírně vážím.

Jaroslav Vostrejš

OBSAH

Úvod.....	2
-----------	---

Teoretická část

1	Současný stav	4
1.1	Základní pojmy	4
1.2	Charakteristika současné extremistické scény v ČR.....	7
1.2.1	Levicový extremismus	9
1.2.2	Pravicový extremismus.....	12
1.3	Pronikání extremistů do veřejné správy.....	16
1.4	Dílčí závěr	20
2	Legislativní rámec	21
2.1	Ústavní a zákonné předpisy upravující trestnou činnost s extremistickým podtextem.....	21
2.2	Trestné činy s extremistickým podtextem.....	25
2.3	Dílčí závěr	26
3	Charakteristika trestné činnosti páchaná extremisty	27
3.1	Formy trestné činnosti páchané extremisty	28
3.2	Objasňování rasově motivovaného extremismu.....	30
3.3	Prevence boje proti extremismu řízená státem	32
3.4	Dílčí závěr	34

Praktická část

4	Cíle průzkumu a jeho specifikace	35
4.1	Popis použité metody	35
4.2	Charakteristika výzkumného vzorku	36
4.3	Výsledky průzkumu.....	37
4.4	Dílčí závěr a vyhodnocení výsledků průzkumu	47
	Závěr.....	49
	Resumé.....	51
	Anotace	52
	Seznam použité literatury a prameny.....	53
	Seznam příloh	55

Úvod

Tématem bakalářské práce je fenomén, který zaměstnává policejní sbory, orgány justice a vlády na celém světě. Svou podstatou narušuje extremismus základní lidská práva a svobody jednotlivce, a to v různých oblastech života demokratické společnosti a fungování státu jako hlavní autority ve společnosti.

Téma extremismu je v dnešní době velmi aktuální, a to ve všech jeho podobách. Média i veřejnost mu věnují značnou pozornost, ale pouze povrchově, s ohledem na následky. Stále častěji jsou pořádány mítinky, demonstrace a koncerty různých extremistických skupin, a to jak levicově, tak zejména pravicově zaměřených. Při těchto aktivitách dochází k různým formám protiprávního jednání a násilí, a to nejen mezi názorově zneprátelenými stranami, ale i vůči orgánům státní správy a zejména represivním složkám státu.

13 let pracuji jako policista. V průběhu mého působení u Policie ČR jsem zařazen na jednotce, která se mimo jiné účastnila mnoha bezpečnostních opatření, zaměřených právě proti činnosti extremistů. Při těchto opatřeních jsem se opakovaně stal přímým svědkem zneužití právně kodifikovaných, a státem garantovaných základních lidských práv a svobod v jejich prospěch, přičemž právě tato práva extremisté jiným skupinám osob usurpují.

Těmito činy nám jasně ukazují, že se nebojí prosazovat své názory i radikálním způsobem. Od běžných pouličních "půtek" po dokonale organizované rozsáhlé akce, v rámci kterých se spojuje i několik frakcí podobně orientovaných extremistických skupin, s cílem prezentace svých ideálů co nejširší části veřejnosti.

Nejen z tohoto příkladu je zřejmé, že extremismus je charakteristický svojí specifickou nebezpečností, ale zasahuje do mnoha směrů lidského života, aniž bychom si to vždy uvědomovali.

V odborné literatuře je problematika extremismu velmi obsáhlým tématem, které v sobě zahrnuje velké množství oblastí, ať už se jedná o extremismus politický,

náboženský, národnostní, či ekologický. Jelikož by však takto široký záběr zkoumané problematiky přesahoval rámec této bakalářské práce, budu se ve své práci dále zabývat podrobněji zejména takovými formami extremismu, které v současné době představují nejzávažnější hrozbu demokratické společnosti. Zejména se jedná o specifické skupiny pravicových extremistů, které se prokazatelně snaží pronikat do složek státní správy a ozbrojených sborů, zejména Armády a Policie ČR.

Z důvodu zajištění pokud možno maximální vypovídací hodnoty této práce jsem ji rozdělil na dvě části. V teoretické části použiji za účelem shromáždění teoretických poznatků obsahovou analýzu dostupných materiálů ke zkoumanému tématu. K doplnění teoretické části práce pak budu směřovat i výsledky průzkumu, které předestřu v praktické části své práce.

Cílem teoretické části bakalářské práce je definovat klíčové pojmy související s problematikou extremismu, popsat a charakterizovat současnou extremistickou scénu v České republice. Dále shrnout stávající legislativní úpravu, charakterizovat specifika trestné činnosti páchané extremisty a přiblížit státem řízená preventivní opatření.

Hlavním cílem této bakalářské práce je pak vyhodnotit, zda je současná extremistická scéna v ČR vnímána jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti státu, a zda jsou stávající opatření řízená státem dostačující.

„Politické strany jsou nakloněny kompromisům, světový názor nikdy.“

Adolf Hitler

1 Současný stav

1.1 Základní pojmy

Extremismus – je mezioborově chápán zcela odlišně. Jinak jej mohou definovat a vymezit sociologové, politologové, kriminologové. V obecné rovině jde o výrazné odchýlení se od obecně uznávaných a v aktuální době přijímaných norem. V rovině *sociologické* lze extremismus vymezit jako souhrn určitých sociálně patologických jevů, vytvářených více, či méně organizovanými skupinami osob a příznivci těchto skupin, s dominujícím odmítáním základních hodnot, norem a způsobů chování platných v aktuální společnosti. *Policie* pak extremismus definuje jako verbální, grafické, fyzické a jiné aktivity spojené zpravidla s vyhraněným ideologickým nebo jiným kontextem, které vyvíjejí jednotlivci nebo skupiny osob s názory výrazně vybočujícími z všeobecně uznávaných společenských norem, se zřetelnými prvky netolerance, zejména rasové, národnostní, náboženské nebo jiné obdobné nesnášenlivosti a které útočí proti demokratickým principům, společenskému uspořádání, životu, zdraví, majetku nebo veřejnému pořádku.¹

Politický extremismus – jde o extremismus, jehož podstatou je odchýlení se od obecně zavedených a v aktuální době přijímaných norem. Má podobu politického programu s výraznými prvky názorové nesnášenlivosti a odmítání kompromisních řešení. Je manifestován jako radikální až militantní odmítání politiky státu anebo ústavního pořádku, a to i za použití násilí.² Političtí extremisté pak mohou být označováni a zaměňováni za vyhraněné radikály, nebo za teroristy. Dle Š. Danicse je však nezbytné definovat vztahy a vzájemné souvislosti politického extremismu na škále hierarchické triády: *radikalismus - extremismus - terorismus*.

Radikalismus – za radikální jsou považovány kritické postoje, které hodlají měnit či zlepšit dané politické směry, ale nevedou k odstranění demokratického politického systému a pohybují se v jeho ústavním rámci.³

---

¹ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1.vyd. Praha: Linde, 2001, s. 7-8

² Tamtéž, s. 8.

³ DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002, s. 10

Politický radikalismus - popisuje J. Chmelík jako politický extremismus s absencí prvků násilí jak v jednání, tak v proklamacích. Jde o politické postoje, které nevedou k odstranění demokratického systému společnosti a pohybují se v rámci daného ústavního systému.⁴

Terorismus – v obecné rovině lze za terorismus označit metody, či strategie hrubého zavražďování politických odpůrců, určitých skupin, nebo celé společnosti hrozbou násilí, či užití násilí. Danics definuje terorismus jako činnost, která je ve své podstatě antidemokratická, nelegální, konspirativní a destruktivní, kde se násilí stává hlavním prostředkem k dosažení různorodých politických cílů.⁵ Subjekty terorismu mohou být různé. Stát, jednotlivci, nebo skupiny prosazující nejružnější ideologická přesvědčení, či náboženská vyznání.

P. Kotlán považuje terorismus za vrcholnou formu extremismu, přičemž samotné násilí není motivováno pouze snahou poškodovat a ničit protivníky, ale zejména působit na určitou skupinu obyvatel, která však není násilím přímo zasažena. P. Kotlán rozlišuje dva typy terorismu, a sice: subverzivní (tj. podvratný) a represivní: Subverzivní terorismus pak představuje protirežimní aktivity prováděné za účelem změny vládnoucího režimu. Represivní terorismus představuje teror prováděný přímo složkami státu.⁶

Fašismus (nacismus, neonacismus, neofašismus, neonacismus v SRN) – otevřeně militantní a nacionalistické hnutí, ideově i v praxi nahrazující parlamentní demokracii totalitní diktaturou a zaměřené proti všem demokratickým ústavním institucím a svobodám. Rovněž jej lze chápat jako nacionálně šovinistické a rasistické hnutí spojené s totalitní formou vlády.⁷

Hnutí (extremistické hnutí) – neoficiální, více či méně pevné sdružení občanů stejných nebo podobných extrémních názorů na společenské vztahy, postavení národa, člověka, náboženství ve společnosti, usilující o prosazení svých názorů a cílů a to i za využití různých i protiprávních prostředků.⁸

⁴ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001, s. 10.

⁵ DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002, s. 10.

⁶ KOTLÁN, P.. *Demokracie ve stínu*. 1.vyd. Ostrava: Sokrates s.r.o, 2003, s. 46-48

⁷ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001, s. 9.

⁸ Tamtéž, s. 9.

Rasa – velká skupina lidí lišící se od jiné různými typickými znaky, které se týkají vzhledu, tvaru nosu, rtů, temperamentu, kultury a podobně.⁹

Rasismus – je nevědecká teorie předpokládající, že biologický a etnický původ určuje kulturní, psychickou (mentální) povahu populací, které se vzájemně dělí na vyšší a nižší. Převzato ideologiemi, které zdůrazňují nadřazenost bílé rasy nad ostatními „méně cennými rasami“.¹⁰

Rasově motivovaná trestná činnost – může být charakterizována jako společensky nebezpečné trestné jednání, kterým pachatel verbálně, graficky, nebo fyzickým násilím útočí na rasovou, národnostní, vyznáním nebo politickým přesvědčením odlišné občany, potlačuje jejich zaručená práva a svobodu pro jejich rasovou etnickou, národnostní nebo náboženskou odlišnost nebo jinak zastrašuje, terorizuje¹¹

Xenofobie – nedůvěra ke všemu cizímu, novému, charakteristické projevy odporu, nepřátelství. Nejčastějším projevem je odpor vůči občanům jiné barvy pleti, jiné národnosti, jazyka, náboženství, kultury, projevující se nepřátelstvím proti cizincům, imigrantům, uprchlíkům apod. Jde o obecný termín užívaný pro charakterizování různých projevů extremismu.¹²

Anarchismus – politické hnutí, zdůrazňující naprostou svobodu a volnost jednotlivce a naprosté uplatňování svobody vůle. Pro tento cíl je odmítáno vše, co těmto ideálům brání (stát, autorita, disciplína, pořádek, povinnosti apod.). V současnosti lze sledovat několik proudů. Individualistický, kolektivistický, anarchosyndikalistický, náboženský.¹³

Antisemitismus – jde o specifický projev nesnášenlivosti k židům, k sionismu, k tzv. židovství – judaismu. Dobová literatura rozlišuje např. katolický antijudaismus, sociální antisemitismus, nacionalistický antisemitismus, rasový antisemitismus a další.¹⁴

---

⁹ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha : Linde, 2001, s. 10

¹⁰ Tamtéž, s. 10

¹¹ Tamtéž, s. 10

¹² Tamtéž, s. 10

¹³ Tamtéž, s. 7

¹⁴ Tamtéž, s. 7

1.2 Charakteristika současné extremistické scény v ČR

Extremismus je vysoce frekventovaným společenským pojmem. Obecně je jím označována činnost, kterou lidé odmítají tolerovat, zejména pokud je spojena s jejich ideovými protivníky. Protože je však toleranční mez velmi subjektivní, panují mezi jednotlivými názory na extremismus rozpory. Většinou jsou takto vnímány a hodnoceny nápadné a nebezpečné činy, které se projevují v závislosti na stavu a uspořádání společnosti. Pokud ve společnosti narůstají vnitřní rozpory, extremistické aktivity sílí, a jsou bezprostředními reakcemi na tyto rozpory. Dle některých názorů lze považovat extremismus za produkt demokratické společnosti, protože tato zpravidla nemá dostatek účinných obranných mechanismů ke své obraně. Pokud by jimi disponovala, přestala by být demokratickou a stala by se diktaturou. Z tohoto důvodu se nejen naše země, ale i každá demokratická společnost musí potýkat s extremismem, a to v podání nejrůznějších extremistických skupin nebo hnutí.

Pokusíme li se nahlédnout na extremismus v širším měřítku, můžeme ho jednoznačně zařadit mezi sociálně patologické jevy. Za sociálně patologické jevy jsou totiž označovány ty sociální jevy, které pro svoji škodlivost ohrožují společnost, její uspořádání, stabilitu a řád jako celek i její jednotlivé členy – občany.¹⁵ Za patologické tedy můžeme ve své podstatě považovat vše, co neodpovídá daným právním a morálním normám, případně je namířeno proti nim, nebo se zásadně odchyluje od toho, co je z obecného pohledu považováno za prospěšné a správné. Extremní se pak věc stává v důsledku defektu ve smyslu poruchy biologické, psychologické nebo sociální, kdy výraznou měrou přeroste rámeček běžných zvyklostí, čímž se stane poruchou sociálních vztahů, kterými se zabývá sociální pedagogika.

Dle Chmelíka lze aktivity extremistů rozdělit do tří skupin. Příslušníci první skupiny usilují o realizaci vysoce ušlechtilých a humánních ideálů, ale způsobem, který v menší či větší míře narušuje zákon, přičemž se domnívají, že jejich činnost extremistická není. Příslušníci druhé skupiny si své představy o fungování společnosti pokoušejí prosadit způsobem, který jim umožňuje platný právní řád, ale odporuje obecným normám morálky a humanity. Zjednodušeně lze říci, že se pokoušejí slušným způsobem prosadit neslušné cíle. Příslušníci třetí skupiny se snaží o realizaci svých

---

¹⁵JILČÍK, T., PLŠKOVÁ, A., ZAPLETAL, L. *Sociální patologie*. 1. vyd. Brno: IMS, 2005, s. 7

nelidských a protizákonných idejí, protizákonnými a nelidskými způsoby (např. teroristé apod.).¹⁶ Příslušníky třetí skupiny pak lze oprávněně nazvat extremisty.

M. Mareš¹⁷ například přejímá německý model dělení extremismu.

Ultralevice			Ultrapravice	
Levicový extremismus	Levicový radikalismus	Demokratický střed	Pravicový radikalismus	Pravicový extremismus
Ústavně-konformní spektrum, definované demokratickým řádem				

Pojmy extrémní levice a extrémní pravice pak mohou sloužit nejen ke klasifikačním účelům, ale rovněž právně vymezují takto označené části politického prostoru.

P. Černý¹⁸ pak ve svém díle dělí extremismus dle následujících kategorií:

- Primární politické orientace:
  - pravicový extremismus
  - levicový extremismus
- Sekundární politické orientace:
  - náboženský extremismus
  - ekologický extremismus
  - nacionalistický extremismus

Na základě výše uvedeného je zřejmé, že pro charakteristiku současné extremistické scény není možné užít dogmaticky pouze jeden z některých dostupných vzorců dělení, protože není naprosto přesný. Vždy je do jisté míry poznamenán profesním zaměřením autora. *Téměř všichni autoři se však shodnou na základním, byť nepřiliš přesném rozdělení extremismu, a to na levicově a pravicově orientovaný.*

¹⁶ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha : Linde, 2001, s. 12

¹⁷ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1.vyd. Brno: Barrister a Principal, 2003, s. 33
Pramen: Stöss, R. *Rechtsextremismus im vereinten Deutschland*, s.18

¹⁸ ČERNÝ, P. *Politický extremismus a právo*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2005

1.2.1 Levicový extremismus

Levicový extremismus klade do popředí princip rovnosti, a to ve všech oblastech společenského života. Je charakteristický snahou o vytvoření společnosti, v níž by panovala naprostá rovnost mezi jejími členy založená na vzájemných harmonických vztazích, na principu sounáležitosti, tolerance, dobré vůle a obětavosti. Vychází z teorie, že každý člověk je v jádru dobrý, ale deformuje ho zkažená společnost. Pokud se jí podaří odstranit a nahradit společností založenou na rovnosti, zavládne bratrství. V konečném důsledku by realizace této teorie znamenala zrušení všech doposud existujících států, likvidaci hierarchického uspořádání společnosti a odstranění ekonomických rozdílů ve společnosti. Při vlastních protestních aktivitách neváhají použít násilí k prosazení svých záměrů, které však nemusí být vždy motivovány pouze politicky, ale mohou vyjadřovat i protest vůči konzumní společnosti. Současná levicově orientovaná extremistická scéna v České republice je zastoupena několika frakcemi takto orientovaných skupin, přičemž pro posouzení jejich nebezpečnosti pro společnost je třeba rozlišovat intenzity a prostředků, kterých tyto frakce využívají k dosažení svých cílů.

A/ Anarchoautonomní hnutí

Tvoří největší část levicové extremistické scény. Anarchismus je ve své čisté podobě nejen v České republice, ale i ve většině evropských zemí zastáván řádově nesrovnatelně menším počtem příznivců než ideje autonomů. Z názvu (*an+archos*), tedy idea „*bez vlády*“, spojuje anarchistické názory hlásající odstranění státu. Zatímco u anarchistů je třeba hovořit o ucelené ideologické koncepci, kterou odmítají všechny parlamentní prostředky a hodlají revolučně transformovat daný státní systém, za autonomy lze označit osoby, které sice sdílejí některé hodnoty anarchismu, především důraz na svobodu jednotlivce, boj proti státu, vládě, jakémukoli společenskému uspořádání, ale jejich projevy nemají ucelený politický cíl a smysl. Danics pak definuje anarchoautonomní skupiny jako spojení klasických anarchistů s autonomním hnutím, tj. nedogmaticky a neideologicky orientovaným hnutím, které zastává radikálně nonkonformní postoje vůči společnosti.¹⁹ Podle názorů kriminologů se u většiny skupin levicových politických radikálů postupně vytrácejí čistě anarchistické myšlenky a tyto jsou nahrazovány konglomerátem idejí radikálních ekologů a globálních hnutí.

¹⁹ DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*. 1.vyd.. Praha: Police History, 2002, s. 59

Československá anarchistická federace (ČSAF)

Je neregistrovanou organizací, která nesla původně název Česká anarchistická federace (ČAF). V roce 1997 došlo po připojení slovenské pobočky k přejmenování do dnešní podoby. ČSAF je založena na principu dobrovolnosti. Jejím členem se může stát každý na základě vlastního rozhodnutí. Protože neexistuje centrální orgán, za organizaci rozhoduje její členská základna. Při své činnosti spolupracuje s partnery z Polska, SRN a Ruska. Dle J. Chmelíka²⁰ je ČSAF členem Internacionály anarchistických federací IAF/IFA a taktéž úzce spolupracuje s mezinárodní radikální anarchistickou organizací Peoples Global Action (PGA), která představuje mezinárodní antikapitalistické a antiglobalistické hnutí, a je např. tvůrcem myšlenky tzv. „street party“. Cílem ČSAF je vybudování svobodné a socialistické společnosti bez státního zřízení. Členové ČSAF pořádají různé kulturní akce, demonstrace podporují ostatní radikálně levicové aktivisty, kteří jsou pronásledováni státní mocí.

Federace anarchistických skupin (FAS)

Federace anarchistických skupin vznikla na základě potřeb anarchistického hnutí koordinovaně prosazovat své zájmy, posílit solidaritu a vzájemnou pomoc a posunout své snahy na vyšší úroveň. Hlavním cílem je odstranění společenské hierarchie (zejména státu a kapitalismu) a její nahrazení beztřídní federativní anarchokomunistickou společností. FAS podporuje snahy lidí o uchopení svých práv, boj proti útlaku žen, sociálnímu útlaku a ničení životního prostředí a boj proti nerovnostem ve společnosti s cílem zrušení nadvlády člověka nad člověkem. FAS navázal v roce 2005 užší spolupráci s ČSAF z důvodu společného boje proti ideologickým odpůrcům ze spektra pravicových extremistů. V roce 2007 Federace ukončila svoji činnost, a její členové přešli do AFA.

Antifašistická akce (AFA)

Je neregistrovanou otevřenou organizací, která sdružuje radikální a militantní antifašisty. Její členové se sdružují do regionálních struktur, dle místa nebo oboru působnosti. Vnitřní struktura akčních skupin je založená na přirozené rovnosti všech

---

²⁰ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd, Praha: Linde, 2001., s. 23

jejich členů. Tyto skupiny pak společně bojují ideologicky i fyzicky proti fašismu, nacionalismu, rasismu a útlakům společenských, etnických a sexuálních menšin.

B. Marxisticko-leninské skupiny a trockismus

V současnosti je nejaktivnější skupinou Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ), jako následovník Komunistického svazu mládeže (KSM), který byl rozpuštěn MV ČR v roce 2008. Přestože se jedná o jedinou následnickou organizaci, má problémy s rozšířením členské základny a potřebnou podporou veřejnosti.

C. Levicový skinheads (RED SKINS)

Jsou považováni za nejmilitantnější a nejradiálněji levicově orientované extremisty. Bojují proti členům neonacistických organizací a ultrapravicovým skinheads. Zvláštní frakci pro levicově orientovaných skinheads pak tvoří tzv. ***SHARPS (Skinheads against racial prejudice)***, neboli Skinheads proti rasovým předsudkům. Toto hnutí bylo původně založeno jako nositel odkazu prvních, apolitických myšlenek hnutí Skinheads. U nás se však jeho členové přiklání k zastáncům levice.

Pro úplnost levicové scény je třeba zmínit skupiny, které nezastávají tak militantní postoje, ale svými postoji porušují platné právní normy. Charakteristickým znakem je fakt, že nemají nebezpečné cíle, ale nebezpečí představují svými postupy a projevy.

Squatting

Nemá jednotnou a vyhraněnou ideologii, neboť se jedná o sociálně-politické hnutí, které poukazuje svojí činností na problémy „nebydlících“. Sekundárním cílem je vznik specifických sociálních komunit, které se stávají symbolem odporu a revoluce, která má zajistit hospodářskou spravedlnost.

Hnutí Punks

Příznivci tohoto hnutí odmítají společnost jako prvek omezující skutečnou svobodu jedince. Jsou volně napojeni na anarchistická hnutí. Svůj životní postoj vyjadřují heslem „No future!“, neboli – „Bez budoucnosti!“.

1.2.2 Pravicový extremismus

Pravicový extremismus je charakteristický popíráním principu rovnosti lidí. Jeho stoupcem vychází z příslušnosti k národu a rase, která se stává rozhodujícím faktorem pro určení hodnoty člověka. Projevuje se jednostranným vyzdvihováním vlastního etnika, rasy, či národa a snižováním ostatních skupin, které jsou cizí, nebo jiného „druhu“ (antisemitismus, xenofobie). Příznivci extrémní pravice propagují koncepci autoritativního systému, ve kterém vyjadřuje vůli celého národa jejich politická elita, nebo charismatický vůdce. V důsledku tohoto uspořádání se volby a další kontrolní mechanismy k výkonu státní moci stávají zbytečnými. Nejtypičtějšími formami pravicového extremismu jsou rasismus, antisemitismus, nacionalismus se svými modifikacemi fašismus, neofašismus, nacismus a neonacismus.

Pravicoví extremisté využívají politického populismu, jako prostředku k získání veřejné podpory a moci, přičemž vychází z aktuálních nálad a předsudků obyvatelstva. Při realizaci svých programů odmítají tolerantní přístup k homosexuálům, náboženským skupinám, národnostním menšinám, lidem tělesně postiženým apod. Zvláště otevřené nepřátelství projevují vůči cizincům, uprchlíkům a imigrantům, které činí zodpovědnými za nárůst kriminality a nezaměstnanosti, a proto je vnímají jako příčinu ekonomické nejistoty a ohrožení společnosti. Většina pravicových extremistů nesouhlasí se členstvím ČR v Evropské unii, strukturách Severoatlantické aliance a NATO, jelikož je vnímají jako narušení suverenity vlastního státu.

K rozmachu pravicového extremismu v ČR napomohla zejména deziluze velké části veřejnosti z důvodů nenaplnění vlastních očekávání v důsledku vnitrostátního vývoje po roce 1989 (nespokojenost s novými politickými elitami, nárůstem kriminality).

A/ Neonacistická scéna

Neonacismus zpravidla obecně hlásá v celosvětovém rámci koncepci rasistického boje a nadřazenost bílých árijských národů, vycházející z tradic původního nacionálního

socialismu.²¹ Neonacistická scéna v ČR byla od roku 1989 zastoupena zejména frakcemi hnutí skinheads, které se v průběhu své existence dále profilovaly.

Bohemia-Hammer Skins (B.H.S.)

Je součástí nadnárodní organizace založené v roce 1986 v USA. Struktura a fungování organizace je založeno na principu vojenského sboru. Každý člen je povinen řídit se heslem: „My musíme chránit existenci našich lidí a budoucnost bílých dětí!“. Přijímání nových členů je z důvodu vnitřní bezpečnosti organizace velmi zdoluhavé. Ideologie členů vychází z nacismu, antisemitismu a rasismu. B.H.S. prezentuje svoje ideály jako „čisté“, a proto se distancuje od jakýchkoliv politických stran. Symbolem hnutí jsou zkřížená kladiva jako vyjádření síly a odkazu na dělnickou třídu. V důsledku zásahů bezpečnostních složek státu v roce 1996 přešla velká část členů do organizace B&H DB.

Blood and Honour Division Bohemia (B&H DB)

Je českou odnoží nadnárodní organizace B&H, neboli Krev a čest založenou v roce 1987 ve Velké Británii zpěvákem hudební skupiny Skrewdriver Ianem Stuartem Donaldsonem. Z důvodu nespokojenosti s ultrapravicovou stranou British National Front vybudoval novou organizaci (B&H), která představovala rozsáhlou a výkonnou distribuční síť s rasistickými a neonacistickými materiály, zejména v hudební oblasti. Později usilovala o maximální efektivitu své činnosti při zastřešování ultrapravicových skinheads v různých státech Evropy. V roce 1988 začala silně expandovat do Skandinávie a Německa, kde v roce 1993 dosáhlo hnutí svého vrcholu. V tomto roce umírá zakladatel I.S. Donaldson v důsledku zranění způsobených při autonehodě.

BHDB se myšlenkově příliš neliší od B.H.S. Kromě německého nacionalismu se hlásí i k tradicím amerického rasově motivovaného Ku-klux-klanu. *V roce 1998 dosáhlo hnutí BHDB svého vrcholu, přičemž poskytovalo ideové zázemí několika stovkám neonacistických skinheads.*²²

---

²¹ SVOBODA, I. *Hrozba politického extremismu jako právní fenomén současnosti*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2009, s. 3

²² MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Barrister a Principal, s. 485

Národní odpor (NO)

Je neregistrovanou organizací, která vznikla v roce 1999. Činnost hnutí, strategie a cíle převzal NO právě po BHDB. V rámci vlastní aktivit se NO snaží zaujmout především nacionalisticky smýšlející mládež. Proto se mimo poklidných demonstrací jeho členové rovněž zaměřují na různé provokativní akce a pořádání koncertů. *V důsledku rozhodnutí soudů vůči představitelům některých buněk NO byla ochromena jejich činnost a projevila se tak skutečnost, že uplatňování strategie „leaderless resistance“, neboli odpor bez vůdce, není v podmínkách NO funkční.*²³ V důsledku označení za neonacistickou organizaci, upustil od své veřejné prezentace s výjimkou Internetu. Znaky nacistické ideologie byly z důvodu vystavování se možnosti trestního stíhání nahrazeny zástupnými, nezávadnými ekvivalenty.

Autonomní nacionalisté (AN)

Jedná se o radikální nacionalistickou organizaci, která je založena na principu několika autonomních krajských buněk, které spolu spolupracují, ale každá vyvíjí vlastní samostatnou aktivitu. Autonomní nacionalisté požadují silný, nezávislý stát a odmítají pozitivní diskriminaci, protěžování menšin, nadnárodní a bezohledný kapitalismus, cizí vojska na území ČR a drogy. Z důvodu absence vlastní pevné struktury, nejsou AN organizací, a tudíž se nemohou angažovat v politice. V rámci AN vznikají stále nové lokální skupiny, které na české neonacistické scéně získávají stále významnější pozici a postupně nahrazují NO.

B/ Krajně nacionalistická scéna

Pravicový nacionalismus se od demokratického nacionalismu liší vysokou mírou nacionální netolerance k jiným národům a etnikům a antidemokratickým zaměřením. Nacionalistické organizace jsou zpravidla méně militantní než nelegálně působící neonacistické ultrapravicové skupiny, a proto se snadněji zapojují do veřejného dění a požívají většího vlivu ve společnosti. Právě v tom spočívá jejich nebezpečnost.

---

²³ MINISTERSTVO VNITRA ČR, Odbor bezpečnostní politiky, *Strategie boje proti extremismu v roce 2009*. Praha, 2010, s. 3

Vlastenecká fronta

Vznikla v roce 1993 v Brně a byla zaregistrována jako občanské sdružení. Jeho cílem bylo vytvořit podhoubí pro vytvoření politické strany typu Le Penovy Front National v ČR. V počátcích své existence se hlásila VF otevřeně rasismus a byla napojena na neonacistickou scénu. Později však navázala na konzervativní historickou linii české krajní pravice s odkazem na Gajdu a Kramáře, přičemž klade důraz na silný a fungující stát. V důsledku neshod uvnitř samotné VF došlo k odloučení části příznivců a založení vlastní organizace VLAST.cz, čímž došlo k opětovnému utlumení činnosti VF.

Národní strana (NS)

Jedná se o skutečnou politickou stranu, která usiluje o státní svrchovanost, a to právní i faktickou, dále o obnovení a podporu tradičních národních hodnot. Ve svých stanovách zastává stanovisko rázného postupu proti všem, kteří narušují právní řád a pořádek v ČR. Z tohoto důvodu zřídila NS v roce 2007 polovojenskou organizaci, Národní gardu (NG). Cílem a smyslem NG je případné nasazení majetku, síly i života při pomoci vlasti a druhým lidem vlastní země. I přes zjevnou snahu se takto zviditelnit, nedošlo k posílení členské základny NS.

Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS)

Je v podstatě následnickou politickou stranou, která nahradila *Dělnickou stranu (DS)*, která byla definitivně zrušena v roce 2010 rozhodnutím Nejvyššího správního soudu z důvodu porušování práv, svobod a zákonů ČR. V rámci soudního řízení byla prokázána spolupráce a součinnost DS s radikálně neonacistickými organizacemi (Národní odpor, Autonomní nacionalisté, Národní korporativismus, mládežnické organizace německé NPD aj.). Z tohoto důvodu tedy není její zařazení mezi krajně nacionalistické strany s prvky politického populismu zcela objektivní a přesné. DS založil v roce 2002 současný předseda DSSS Tomáš Vandas pod názvem Nová síla. V roce 2003 přejímá název Dělnická strana. Program DS usiluje o znovuoobnovení svrchovanosti ČR, odmítání struktur NATO, znovuzavedení trestu smrti, zavedení

domovského práva, vypovězení všech imigrantů, odmítání homosexuálních vztahů na úroveň manželství. Z důvodu rozšíření členské základny a zvýšení popularity mezi radikálními neonacisty zřídila DS v roce 2008 tzv. Ochranné sbory (OS). Do této doby bylo vedení DS kriticky hodnoceno ze strany extrémní pravice pro svoji umírněnost. Smyslem vzniku OS bylo poskytování ochrany stranickým funkcionářům při politických mítincích. Dle čl. 24 rozsudku Nejvyššího správního soudu s odkazem na Zákon č. 2/1993²⁴ se jedná o nepřipustné jednání, kdy žádné politické straně nenáleží budování jakýchkoliv ozbrojených složek, byť pro soukromou ochranu a umělého suplování státní moci. V takovémto jednání lze spatřovat jistou podobnost s německou NSDAP a oddíly SA v souvislosti s nástupem nacismu v Německu. V důsledku zrušení DS došlo k přechodu vedení strany i její členské základny do DSSS. Politický program strany pak zůstal zachován. DSSS šíří své myšlenky prostřednictvím občasníku Dělnické listy a nepřímo ovlivňuje činnost organizace Dělnická mládež, ve které volně odchovává členskou základnu.

1.3 Pronikání extremistů do veřejné správy

V této kapitole bych rád poukázal na nebezpečný prvek současnosti, který představuje změna způsobu prosazování názorů extremistů, a jejich snaha o infiltraci do státních složek.

Spolu se zažitými způsoby jako je agrese a zastrašování, lze sledovat snahu některých, zejména pravicově orientovaných extremistických skupin, proniknout na politickou scénu legální cestou, s cílem nenásilného uchopení části legislativní moci. Dle Bezpečnostní informační služby (BIS) tyto skupiny nabízí v rámci své prezentace při prosazování své politické činnosti zejména rychlá a „efektivní“ řešení složitých a kontroverzních otázek. Navenek se však snaží působit korektně. Veřejně odsuzují násilí, ale právě násilí užívají jejich členové k zajištění „bezproblémového“ průběhu svých mítinků. Přes snahu jejich funkcionářů o „vnější demilitarizaci“ bylo opakovaně prokázáno, že se jejich členové účastnili mnoha akcí násilného charakteru. Cílem radikálně pravicových populistů a extremistů v ČR, je dosažení strategických míst

---

²⁴ Zákon č. 2/1993 Sb. – Listina základních práv a svobod

veřejné správy, kde by mohli dále realizovat svoje myšlenky, ať už se jedná o politickou sféru, oblasti ekonomické, státní úřady a veřejné instituce.

K tomuto jim částečně pomáhá současná recese státní ekonomiky, nespokojenost velké části společnosti s dlouhodobě neřešenými lokálními problémy, apelace na vlastenecké cítění a ztráta morálního kreditu současné politické elity.

Podle BIS je zdrojem ohrožení společnosti snaha zastánců extrémních ideologií prosadit své vize a učinit z nich jednou jedinou možnou normu chování a fungování společnosti. *Přes počáteční roztříštěnost se extremistická scéna u nás postupně profiluje, včetně stabilních skupin a organizací s konkrétními programy, které představují radikální řešení společenských problémů.*²⁵

Fakt, že se nejedná o nereálnou myšlenku, potvrzuje i politický vývoj v ČR po roce 1989, kdy vzniklo Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa, která se sama označila za krajní pravici. V rozmezí let 1992 - 1998 byla dokonce parlamentní stranou. Na úrovni komunální politiky se o získání moci pokoušela rovněž Pravá Alternativa, Vlastenecká Fronta a Národní strana. Politickou linii pak uzavírá Dělnická strana, které dosáhla ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2009 celkem 25 368 hlasů, což je 1,07 procenta všech platných hlasů.²⁶ Překročením hranice jednoho procenta získala DS nárok na státní příspěvek ve výši 761 040,- Kč.

Pracovníci BIS dále upozorňují na lepší organizaci a ucelenější koncepčnost aktivit všech extremistických skupin působících na území našeho státu s cílem trvale se etablovat na politické scéně. Z tohoto důvodu dochází k utlumení nejradikálnějších činností a změně orientace na protestní akce, které jsou pro širokou veřejnost přijatelnější. I přes svou snahu působit neutrálně a používat trestněprávně nenapadnutelné formulace se z jejich programových prohlášení jasně profilují: odmítání demokratických principů, odmítání lidských a občanských práv (respektive jejich uplatňování jen pro určité privilegované sociální skupiny), vyhraněný nacionalismus, rasismus a odmítání politické plurality.

²⁵ DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*. 1. vyd. Praha: Police History, 2002, s. 63

²⁶ Informace Českého statistického úřadu, dostupné z www.volby.cz/pls/ep/2009/ep1311?xjazyk=CZ&xnumnuts=0 [online], 14. 12. 2010

Součástí rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci rozpuštění Dělnické strany, je v části V. 5.1 v bodech 416 - 444 uveden jmenný seznam kandidátů DS do zastupitelstev krajů, Poslanecké sněmovny a Evropského parlamentu, u kterých byly svědecky, nebo policejním orgánem Služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV) prokázány kooperativní aktivity v různých buňkách hnutí Národní odpor.

V rámci spolupráce Autonomních nacionalistů, Národního odporu a příznivců DS pak v minulosti proběhlo množství zastrašovacích akcí, které v roce 2009 vyústily v rámci pochodu v Litvínově a Janově v otevřené násilí nejen vůči odpůrcům těchto hnutí, ale i policejním pořádkovým silám. *Je prokázáno, že členové OS DS podstoupili výcvik, kde se učili zacházet s různými zbraněmi, pyrotechnikou a nacvičovali taktiku zneškodňování policejních jezdců.*²⁷

Nejvyšší správní soud před vynesením rozsudku zkoumal souvislosti ve smyslu práv plynoucích z Ústavy ČR, LZPS a Zákona č. 424/1991 Sb. (O sdružování v politických stranách a hnutích). Po projednání všech okolností rozhodl o zrušení Dělnické strany. Zde bych si dovolil citovat z výrokové části rozsudku.

*„Rozpuštění strany není jen reakcí na její chování v minulosti, ale je především do budoucna namířeným aktem bránící se demokracie proti reálně existujícímu nebezpečí. Rizikem ohrožení demokracie je třeba rozumět i stav, kdy je strana schopna třeba jen na lokální úrovni účinně destabilizovat stávající institucionální a právní systém, a zejména stav, kdy tak může činit či dokonce činí opakovaně a stát jen s vynaložením nepřiměřeného úsilí a prostředků garantuje ochranu práv a svobod obyvatel dané lokality. Pokud je výsledkem jednání politické strany v určité lokalitě nejen přímá destabilizace tohoto místa, ale i zprostředkované riziko destabilizace a případně společensky nežádoucích jevů (eskalace násilí) v jiných lokalitách, je možné hovořit o bezprostředním nebezpečí ohrožení demokracie.“*²⁸

Tímto rozsudkem stát jasně definoval jistou reálnost hrozby působení „politických“ extremistů na území ČR, i jejich snahy o získání podílu moci. Rovněž

²⁷ Rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2010, dostupný z ASPI, kapitola V. 6 Veřejné akce za účasti Dělnické strany, bod 559

²⁸ Rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2010, dostupný z ASPI, kapitola VI. Závěry Soudu, bod 642 a 643

jasně ukázal, že kontrolní mechanismy tohoto státu jsou funkční a efektivně nastavené. Ať už se jedná o činnost orgánů činných v trestním řízení, či legislativě i justici.

Dalším velmi nebezpečným cílem pravicových extremistů je průnik a zaujímání klíčových pozic v ozbrojených sborech ČR. *Zde mohou částečně realizovat svoje vigilantistické sklony, čímž uspokojují svůj zbraňový a uniformní fetišismus, mohou se naučit bojovému výcviku a taktickým postupům, které pak dále mohou vyžívat a šířit v nějakém extremistickém, paramilitantním hnutí.*²⁹

I z tohoto důvodu jsou policie a zejména armáda ohroženy infiltrací extremistů více, než jiné skupiny ve společnosti. V roce 2009 byl např. z Armády ČR propuštěn voják Lukáš Sedláček, který byl spoluzakladatelem a cvičitelem členů neonacistické organizace White justice, neboli „Bílá spravedlnost“. *Tato skupina plánovala únosy policistů a vysoce postavených politiků a plánovala útoky na strategické objekty v zemi.*³⁰

Nejen v důsledku zjištění obdobných případů byla přijata Strategie boje proti extremismu, jejímž cílem je komplexně zjišťovat, odhalovat a řešit jakékoliv projevy extremismu nejen v ozbrojených sborech, ale napříč celou společností. Právě v ozbrojených sborech je třeba působení extremistů vnímat jako vrcholně nebezpečný a destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti státu už jen proto, že na klíčových postech organizačních struktur jednotlivých rezortních složek mohou extremisté v rámci svého služebního zařazení získat důvěrné informace dle různých stupňů utajení. V roce 2009 bylo v rámci boje s trestnou činností policistů s extremistickým podtextem provedeno v rámci celého území ČR 8 celostátních kontrolních akcí, zda se extremistických shromáždění nebo jiných extremistických akcí aktivně, anebo jako sympatizanti, nezúčastňují i příslušníci Policie ČR, přičemž účast policistů nebyla zjištěna. V souvislosti s podezřením na trestnou činnost policistů s extremistickým podtextem prověřovala Inspekce Policie České republiky 6 případů. Dva z nich zůstávají v šetření, jeden případ byl postoupen ke kázeňskému řízení dle zákona č. 361/2003 Sb. Ve třech případech nebylo podezření prokázáno, a tudíž byly odloženy.³¹

²⁹ SVOBODA, I. *Extremistu poznáte jen těžko*. In. A-Report 4/2010., s. 44 - 45

³⁰ Rozšířené stanovisko ministra obrany dostupné z <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=15308> [on line 2. 2. 2011]

³¹ Ministerstvo vnitra ČR. Odbor bezpečnostní politiky. *Strategie boje proti extremismu v roce 2009*. Praha, 2010, s. 22

V Armádě ČR šetřila Vojenská policie celkem 10 případů, které souvisely s podezřením ze spáchání protiprávního jednání ve spojitosti s extremismem, kdy podezřelých bylo celkem 12 vojáků v činné službě. Bylo zahájeno šetření případu dvou vojáků, kteří v zahraniční operaci v Afghánistánu nosili na přilbách nacistické symboly. Po zániku služebního poměru byl případ předán k dalšímu šetření Policii ČR pro podezření ze spáchání trestného činu podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka.

V návaznosti na zadokumentované skutečnosti a v rámci přijatých opatření Vojenská policie, ve spolupráci s velitelskými orgány a orgány Policie ČR se zabývala dalšími případy protiprávního jednání, kdy ustanovila 5 vojáků, kteří měli na svých tělech vytetovány symboly a obrázky s tematikou německé armády za 2. světové války apod., anebo se účastnili akcí organizovaných přívrženci pravicového extremismu.³²

1.4 Dílčí závěr

Na základě shromážděných informací lze tedy konstatovat závěr, že i případná nespokojenost veřejnosti se současnou politickou situací a celkovým stavem společnosti může díky snadno definovatelným problémům nepřímo podporovat rozvoj extremistických hnutí. Z tohoto zjištění tedy plyne poznatek, že silný a dobře fungující stát, řízený takovou politickou elitou, za jejímiž rozhodnutími stojí většina společnosti, představuje účinnou obranu v boji proti extremismu.

Domnívám se tedy, že fungující demokratické zřízení právního státu, má dostatek nástrojů k zabránění výrazného nárůstu extremismu, a to nejen v oblasti veřejných projevů, občanských sdružení, ale i politických stran a důležitých míst ve státní správě.

Ve specifických oblastech jako je Policie ČR a Armáda ČR bylo učiněno mnoho důležitých kroků, které napomáhají odhalovat příslušníky extremistických skupin ve službách státu. Pokud budou na odhalování a řešení této vysoce společensky nebezpečné problematiky řádně školeni příslušní rezortní pracovníci, nemůže dle mého názoru v současnosti dojít k závažnému ohrožení vnitřní bezpečnosti státu.

---

³² Ministerstvo vnitra ČR. Odbor bezpečnostní politiky. *Strategie boje proti extremismu v roce 2009*. Praha, 2010, s.23

2 Legislativní rámec

Smyslem této kapitoly je komplexně shrnout a definovat trestně právní vyjádření extremismu z dostupných zdrojů, uvést výčet extremistických trestných činů souvisejících s rasově motivovanou trestnou činností a platných zákonných norem upravujících tuto problematiku.

Při posuzování a potírání trestné činnosti na úseku boje proti extremismu a využívání tuzemských platných zákonných norem, je nezbytné upozornit i na mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána. V roce 1993 se Česká republika zavázala k policejní a soudní spolupráci v trestně právních věcech v rámci činnosti pracovní skupiny TREVI (Terorisme, Radikalisme, Extremisme, Violence Internationale), která funguje v rámci Evropského policejního úřadu (Europol). Europol pak zjednodušuje výměnu informací mezi členskými zeměmi, vytváří strategické zprávy a zpracovává operativní analýzy. Poskytuje také odbornou a technickou podporu při vyšetřování vedeném členskými státy.

2.1 Ústavní a zákonné předpisy upravující trestnou činnost s extremistickým podtextem

Pojmem extremismus jsou v České republice podle definice vyplývající z vládní zprávy o problematice extremismu označovány ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům tak, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří:

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy)
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy)
- nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy)
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy)
- soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy)

- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy)
- svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezczitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).³³

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že společným jmenovatelem činnosti extremistů je neústavnost, resp. nezákonnost jejich projevů a ideových postojů. Je však nutné rozlišovat legitimní projevy názorů a ideje, od těch nelegálních, činěných tzv. z nenávisti vůči jiným skupinám osob pro jejich specifickou odlišnost.

Z Listiny základních práv a svobod přitom jasně vyplývají práva každého svobodně rozhodovat o:

- **příslušnosti k národnosti (Článek 3)**

(2) Každý má právo svobodně rozhodovat o své národnosti. Zakazuje se jakékoli ovlivňování tohoto rozhodování a všechny způsoby nátlaku směřující k odnárodňování.

(3) Nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod.

- **politickém přesvědčení (Článek 20)**

(1) Právo sdružovat se je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.

(2) Občané mají právo zakládat politické strany a politická hnutí a sdružovat se v nich.

(3) Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže je to v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.

(4) Politické strany a politická hnutí, jakož i jiná sdružení, jsou odděleny od státu.³⁴

³³ MAREŠ, M. *Symbole používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MV - OBP, 2006, s. 3-4

³⁴ Zákon č. 2/1993 Sb. – Listina základních práv a svobod

- **náboženském vyznání (Článek 15)**

*Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo změnit své náboženství nebo víru anebo být bez náboženského vyznání.*³⁵

Pojem kriminalita s extremistickým podtextem zahrnuje právě činy motivované rasovou, národnostní nebo jinou formou nenávisť, která naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu (popř. přestupku) a jehož pohnutku představuje právě nenávisť vyplývající z příslušnosti adresáta útoku vůči náboženství, národnosti, rase, nebo k jiné sociální skupině.

Mimo ústavní zákony (Ústavu ČR a Listinu základních práv a svobod), které garantují stejná práva všem občanům, řeší problematiku extremismu další právní normy, a to zejména nový trestní zákoník (zák. č. 40/2009 Sb.), trestní řád (zák. č. 141/1961Sb.) a přestupkový zákon (zák. č. 200/90 Sb.). Všechny ve znění pozdějších novel.

Na základě zkušeností orgánů státní správy s činností extremistů, zejména při pořádání bezpečnostních opatření bylo ve stávající legislativě provedeno několik změn, které však výrazným způsobem ulehčují práci bezpečnostních složek. Jedná se o změnu zákona o Policii ČR (zák. č. 273/2008 Sb.), jmenovitě ustanovení § 41, které zní:

(1) Policista je při plnění konkrétního úkolu policie oprávněn vstupovat v živnostenské provozovně do prostor, u kterýchžto mít důvodně za to, že se v nich zdržují fyzické osoby, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby. Tím není dotčena úprava vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek.

*(2) Nelze-li jinak dosáhnout splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn za účelem vstupu do živnostenské provozovny tuto provozovnu otevřít, nebo jiným způsobem si do ní zjednat přístup, v případě nutnosti i za použití síly.*³⁶

---

³⁵ Zákon č. 2/1993 Sb. – Listina základních práv a svobod

³⁶ Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, v platném znění

Přijetím zákona č. 274/2008 Sb., došlo k novele některých ustanovení zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromážděvacím, jmenovitě v ustanovení § 7 odst. 4 tohoto zákona je uvedeno, že účastníci shromáždění nesmějí mít obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jejich identifikaci po celou dobu shromáždění. Pokud účastníci shromáždění tuto povinnost nesplní, je možné takovéto shromáždění v souladu s ustanovením § 12 odst. 5 rozpustit.

K největším změnám však došlo v trestním zákoně (TZ) účinném k 1. 1. 2010, kde přibyly trestné činy, případně se do kvalifikovaných skutkových podstat přiřadily i projevy, kterých se dopouští právě extremisté. V souladu s nárůstem agresivity a násilí při vlastních projevech extremismu vůči skupinám osob, a také v souvislosti s vlnou odporu drtivé většiny společnosti vůči těmto projevům, došlo ke změně trestních sazeb za delikty páchané extremisty. V odborné veřejnosti jsou tyto trestné činy nazývány *trestné činy z nenávisti*.

Trestné činy z nenávisti se dále dělí na trestné činy z nenávisti v širším pojetí a trestné činy z nenávisti v užším pojetí

Širší pojetí:

V obecné rovině může být trestným činem z nenávisti v zásadě každý úmyslný trestný čin, přičemž taková nenávist tvoří přitěžující okolnost dle ustanovení § 42 písm. b) trestního zákoníku.

(Soud jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky).³⁷

Užší pojetí:

V užším slova smyslu jde o trestný čin z nenávisti tehdy, jestliže je tato nenávist přímo znakem skutkové podstaty trestného činu.

---

³⁷ Zákon č. 40/2009 Sb. - Trestní zákoník, v platném znění

2.2 Trestné činy s extremistickým podtextem

S ohledem na dodržení rozsahu bakalářské práce nebudou citovány skutkové podstaty jednotlivých trestných činů. Současná právní úprava trestního zákona rozlišuje páchanou trestnou činnost spojenou s projevy extremismu na:

A/ trestné činy páchané z nenávisti, kde je nenávist znakem kvalifikované skutkové podstaty v těchto skutcích:

Hlava I. TZ (Trestné činy proti životu a zdraví)

Vražda - § 140 odst. 3 písm. g) TZ

Těžké ublížení na zdraví - § 145 odst. 2 písm. f) TZ

Ublížení na zdraví - § 146 odst. 2 písm. e) TZ

Mučení a jiné nelidské zacházení - § 149 odst. 2 písm. c) TZ

Hlava II. TZ (Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství)

Zbavení osobní svobody - § 170 odst. 2 písm. b) TZ

Omezování osobní svobody – 171 odst. 3 písm. b) TZ

Zavlečení - § 172 odst. 3 písm. b) TZ

Vydírání - § 175 odst. 2 písm. f) TZ

Hlava V. TZ (Trestné činy proti majetku)

Poškození cizí věci - § 228 odst. 3 písm. b) TZ

Hlava X. TZ (Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných)

Zneužití pravomoci úřední osoby - § 329 odst. 2 písm. b) TZ

Násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci - §352 odst. 2 TZ³⁸

---

³⁸ Zákon č. 40/2009 Sb. - Trestní zákoník, v platném znění

***B/ trestné činy spáchané z nenávisti, kde není nenávist znakem kvalifikované
skutkové podstaty***

***Hlava II. TZ (Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti,
soukromí a listovního tajemství)***

Omezování svobody vyznání - § 176 TZ

Porušování svobody sdružovací a shromažďovací - § 179 TZ

Hlava X. TZ (Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných)

Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob - § 355 TZ

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv - § 356 TZ

Hlava XIII. TZ (Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy)

Genocidium - § 400 TZ

Útok proti lidskosti - § 401 TZ

Apartheid a diskriminace skupiny lidí - § 402 TZ

Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlač. práv a svobod člověka § 403

Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka - § 404 TZ

Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia - § 405 TZ³⁹

2.3 Dílčí závěr

Závěrem této kapitoly je nutné ještě konstatovat, že případný trestní postih nelze spatřovat plošně ve všech projevech, které splňují například jen určitou formu (která je např. společensky nevhodná, popřípadě společensky neakceptovatelná). Právní posouzení jednotlivých skutků tedy vždy spočívá na straně orgánů činných v trestním řízení, resp. soudu. V případech, kdy to vyžadují okolnosti, pak může soud přizvat k odbornému posouzení zjištěných projevů, či symbolů soudního znalce.

---

³⁹ Zákon č. 40/2009 Sb. - Trestní zákoník, v platném znění

3 Charakteristika trestné činnosti páchaná extremisty

S ohledem na fakt, že největší nebezpečí extremismu tkví právě v páchání trestné činnosti, tedy realizaci myšlenek založených na protiprávním jednání, zejména rasové, národnostní nebo jiné sociální nenávisti nutí k zamyšlení, z čeho taková nenávist pramení.

Každý jedinec je v potencionálním nebezpečí podlehnoutí nějaké extremistické ideologii. U lidí, kteří se byť přechodně dostali na okraj společnosti (např. nezaměstnaní, lidé bez domova, osoby propuštěné z dlouhodobého výkonu trestu odnětí svobody, apod.) je riziko větší. Může se jednat i osoby s nižšími rozlišovacími a hodnotícími schopnostmi, které jsou dány buď nedostatečným vzděláním, vlivem sociálního prostředí, ve kterém žijí nebo i nižší inteligencí.

Poslední, asi nejrizikovější skupinou je mládež, pro kterou je mimo jiné typický generační konflikt, kterým mladí vyjadřují svůj nesouhlas a odpor vůči autoritě. Pokud rodina ve výchovně-vzdělávacím procesu neposkytuje optimální sociální zázemí pro vlastní realizaci, stanoví si jedinec vlastní systém hodnot a priorit. Problémem je, stává-li se deviace systematickou a trvalou a začíná-li překračovat rámeček obvyklého chování, tedy neodpovídá morálním či právním normám. Rovněž může převládat touha mnohých vykonat odvážný čin, kterým by dosáhli uznání a prestiže, což se jim mezi svými vrstevníky mnohdy nedaří. Extremistické sdružení svým zaměřením naplňuje představy některých mladých lidí a zároveň jim dává prostor pro splnění svých cílů naplněním tohoto hierarchického systému potřeb.⁴⁰

Z výše uvedeného vyplývá, že vznik a šíření extremismu je možné do jisté míry ovlivňovat i aplikací metod sociální pedagogiky, která se dle B. Krause zaměřuje jednak na problémy patologického charakteru, marginálních skupin, částí populace ohrožených ve svém rozvoji a potencionálně deviantně jednajících, ale především na celou populaci ve smyslu vytváření souladu mezi potřebami jedince a společnosti, na utváření optimálního způsobu života v dané společnosti.⁴¹

---

⁴⁰ NAKONEČNÝ, M., *Úvod do psychologie*. Praha: Academia, 2003; s. 209

⁴¹ KRAUS, B., *Člověk, prostředí, výchova*. Brno: Paido, 2001; s. 12

3.1 Formy trestné činnosti páchané extremisty

Trestná činnost páchaná extremisty zahrnuje velké množství forem činností a směrů, které nemusí nutně vést např. k fyzickým útokům, ale už jen samotné přidružené projevy extremistů mohou být trestné.

J. Chmelík ve svém díle dělí extremismus z pohledu kriminalistického do dvou základních hledisek:

1. *Podle objektů napadení na extremismus:*

- a) Útočící na ústavnost a státní zřízení /zejména se jedná o terorismus),
- b) Hrubě narušující občanské soužití,
- c) Útočící na život a zdraví občanů
- d) Rasově motivovaný

2. *Podle formy páchání na extremismus:*

- a) Verbální
- b) Násilný (brachiální)
- c) Grafický (mediální)⁴²

Rozdělením a popisem dle výše uvedeného bodu 1 jsem se již zabýval v kapitolách 2.1 a 2.2 této práce.

Podstatou *verbálních útoků* je útok na práva a svobody občanů bez fyzického kontaktu s napadenou osobou. Zahrnuje v sobě slovní napadání, ponižování, pronásledování oběti doprovázené výhrůžkami a urážkami, zejména pro jejich barvu pleti, příslušnost k jinému národu nebo rasovou odlišnost. Je pro ně charakteristické to, že jsou nejčastěji páchany skupinou pachatelů, nebo davem.

Brachiální útoky jsou charakteristické fyzickou brutalitou, projevující se jednak vůči tělesné integritě občana, ale také vůči majetku. Společným rysem těchto útoků je agrese, která vyjadřuje negativní postoj k oběti násilí (slouží k vyjádření nenávisti vůči rasově, etnicky, národnostně odlišným nebo nábožensky smýšlejícím občanům).

---

⁴² CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 58

Brachiální útoky se tedy vyznačují intenzivním fyzickým násilím, které bývá doprovázeno násilím psychickým.

Grafická (mediální) forma je charakteristická vydáváním různých periodik, a to jak v listinné podobě (formou občasníků, tzv. Zinů), tak propagačních předmětů (samolepky, nášivky, plakáty). Šíření myšlenek pomocí tiskovin, letáků a samizdatů je významnou činností všech extremistických hnutí. V ČR jsou pak vydávány nejvíce ultrapravicovými frakcemi hnutí skinheads. Dle průběžné zprávy BIS se současný počet těchto samizdatů pohybuje kolem padesáti. Cílem těchto tiskovin je nejen politické vzdělávání, ale i praktické návody k nelegální a trestné činnosti. Příspěvky obsahují materiál, kterým je podněcována rasová a národnostní nesnášenlivost. Ziny obsahují rady i zásady chování při zadržení policií a soudním procesem. Bývají zde i kontaktní adresy na vedoucí představitele hnutí a odkazy na připravované akce, ovšem bez konkrétního data, které bývá sděleno bezprostředně před jejím zahájením akce z důvodu ztížení odhalení Policií ČR.

Další specifikací grafické formy trestné činnosti páchané extremisty je využívání symbolů s odkazem na historický vývoj těchto hnutí a pramenů jejich činnosti. Ve většině evropských zemí je však používání jakýchkoliv extremistických symbolů zakázáno a je vnímán jako jeden z typů propagace těchto hnutí. Propagace sama o sobě je již trestná. Z tohoto důvodu začali extremisté využívat zástupné symboly přijaté pro jasné definování postojů jednotlivých extremistických uskupení, významných dat, či pozdravů. *V současnosti je nejvíce využíván znakový systém Run, účelových písmenných zkratk a číselných vyjádření, šifrujících dalších sdělení. (viz příloha č. 1 a č. 2)*

Runy

Starobylé germánské hláskové písmo (Fulthark), které vzniklo pravděpodobně ve 2. století našeho letopočtu a bylo využíváno zejména v germánských a severských zemích. Později bylo využíváno pro svoji mystiku a odkaz na starogermánskou mytologii, tzv. „Odinismus“ i v nacistickém Německu.

Význam uvedené symboliky je klíčový zejména pro pravicově orientované extremisty. Je postaven na obětním symbolu spočívajícím na principu jedné krve

symbolizující kmenovou jednotu (pospolitost) a zdůrazňující princip krevního příbuzenství (bratrství). Princip krve je tak povýšen na nejvyšší hodnotu života.

K nejvýznamnějším prostředkům šíření grafického (mediálního) extremismu, patří celosvětová síť Internet, přičemž ji využívají pravicově, levicově, ale i nábožensky orientované skupiny extremistů. Internet umožňuje okamžitou prezentaci téměř ihned po celém světě, a to za zlomek nákladů vydávaných na běžnou formu distribuce. Obsah sdělení, resp. informace, které jsou v některých případech prezentovány, jsou v některých případech dokonce mimo právní jurisdikci vlastní země, přičemž identifikace autora je velmi obtížná.

Samostatným problémem je elektronická pošta (e-mail), která prostřednictvím tzv. *anonymizérů* umožňuje cílené zasílání zpráv bez možnosti zvenčí identifikovat odesílatele. Elektronická pošta ve spojení s moderními volně dostupnými šifrovacími metodami umožňuje extremistům provádět činnost, kterou nemohou dostatečně státní bezpečnostní orgány monitorovat.

3.2 Objasňování rasově motivovaného extremismu

Objasňování každé trestné činnosti představuje pro orgány činné v trestním řízení určitou míru zátěže, dovedností, schopností, procesních kroků a podporu kvalitní legislativy. Objasňování rasově motivované trestné činnosti je pak ještě mnohem problematičtější ve smyslu jeho odhalování, šetření i dokazování. Specifika rasově motivované činnosti, resp. zvláštnosti spočívají v objasnění následujících faktorů:

- způsobu vedení útoku a jeho intenzitě
- způsobu vniknutí do objektu
- obsahu verbálních, grafických a jiných projevů
- ideologie, činnosti, projevů, způsobů propagace a podpory rasově orientovaného hnutí, objasnění jeho charakteru a zaměření
- projevů sympatií s hnutím, formě pomoci hnutí

- okolnosti důležitých pro posouzení zavinění⁴³

V linii vyšetřování trestné činnosti pak rozlišujeme dvě základní vyšetřovací situace. V prvním případě je rasový motiv evidentní již v počáteční fázi. Vychází se přitom ze stop nalezených na místě činu, vyjádření svědků, ale i dalších okolností případu. Je charakteristický zejména u grafické a verbální formy rasově motivovaného útoku.

Jiná situace nastává, jestliže je rasový motiv zastřen a vyplyne až v průběhu vyšetřování, tedy po provedení dalších úkonů v přípravném trestním řízení. Pouze z některých okolností způsobu spáchání a dalších informací získaných na místě činu lze v náznacích dovozovat, že by mohlo jít o rasově motivovanou trestnou čin, nebo je rasový motiv činu zjišťován později z provedených výsledků poškozených a svědků.⁴⁴

Dokazování objektivní stránky se musí vztahovat ke konkrétním znakům skutkové podstaty. U většiny rasově motivované trestné činnosti je základním znakem skutkové podstaty násilí. Vždy je nutné prokázat jeho formu ve smyslu určení, zda bylo vedeno proti tělesné integritě osoby, skupiny osob nebo proti věci. Pohnutka neboli motiv, je u rasově motivovaných trestných činů povýšen na základní znak skutkové podstaty, přičemž rozhodujícím důkazním materiálem je zde výpověď poškozeného, která představuje hlavní důkazní prostředek. Dále jsou využívány zejména výsledky svědků, obviněného, důkazní prostředky nalezené v rámci domovních prohlídek, záznamy pořízené operativní technikou a znalecké posudky, případně odborná vyjádření.

Dle závažnosti trestné činnosti lze v rámci objasňování, resp. vyšetřování trestné činnosti využívat v souladu s trestním řádem⁴⁵ operativně pátrací prostředky. Jedná se o souhrn opatření policejního orgánu, jejichž cílem je dosažení maximální efektivity při získávání zájmových informací. Výčet možností jejich využití v trestním řízení je taxativně daný, a nelze ho rozšiřovat o další případy. Ve skutkově složitých případech

---

⁴³ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, s. 532

⁴⁴ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 63

⁴⁵ Zákon č. 141/1961 Sb. - o trestním řízení soudním (Trestní řád), v platném znění

může státní zástupce nebo policejní orgán využít odborné pomoci konzultanta dle § 157 odst. 3 trestního řádu. Při objasňování tohoto typu trestné činnosti je zejména problematika dokazování extremistického podtextu klíčová a složitá. Přímí svědci událostí bývají nekompromisně zastrašováni, a to v celém průběhu trestního řízení s cílem stažení nebo změny své výpovědi. Obecná neochota občanů svědčit, je dalším důležitým aspektem, i když tento jev není typický jen pro trestné činnosti z nenávisti.

Na základě poznatků z praxe je třeba zmínit, že situaci v boji proti extremismu komplikuje fakt, že je tato scéna vůči vnějšímu světu pevně uzavřená, což dále ztěžuje snahy o infiltraci bezpečnostních složek do jejich řad, a tím i rychlé a efektivní objasňování trestné činnosti. Pevné semknutí pak v rámci jejich akcí doplňuje anonymita účastníků a právní servis poskytovaný jak přípravě, tak průběhu vlastních akcí. Dle zjištění pracovníků celorepublikových útvarů Služby kriminální policie a vyšetřování PČR a pracovníků BIS se zejména logistická činnost těchto skupin rapidně zefektivňuje. V rámci výkonu své činnosti se vzdali jasně dané organizační struktury s jistou mírou hierarchie velení a převzali systém samostatných členských buněk, čímž opět ztížili práci bezpečnostních složek. Při komunikaci využívají zejména datovou síť internet, a dále v rámci koordinace sil při různých bezpečnostních akcích používají tzv. mrtvá telefonní čísla, což jsou předplacené dobíjecí SIM karty mobilních operátorů systému GSM. Tyto karty jsou v zásadě používány jednorázově, čímž je prakticky vyloučena možnost nasadit operativní techniku.

Přes všechna tato negativa se díky podpoře odborné veřejnosti, politických stran, systematické činnosti orgánů činných v trestním řízení a novelizací dotčených legislativních norem daří extremisty lépe odhalovat a stíhat, jak vyplývá z Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR. (*viz příloha č. 3*)

3.3 Prevence boje proti extremismu řízená státem

S ohledem na skutečnost, že extremismus představuje v dlouhodobém měřítku určitou potenciální hrozbu demokratické společnosti, a dílčím neúspěchům při snaze o její eliminaci, bylo přistoupeno k přijetí tzv. Národní strategie boje proti extremismu. Tato strategie byla schválena vládou ČR, a k jejímu plnění jsou vázány ministerstvo

vnitřní, obrany, školství, mládeže a tělovýchovy, kultury, práce a sociálních věcí, zahraničních věcí a ministerstvo pro lidská práva.

Smyslem přijetí této strategie je řešení extremistické problematiky v komplexním pojetí, s cílem zvýšení efektivity, při vzájemné kooperaci činnosti jednotlivých resortů. Strategie byla rozčleněna do pěti kapitol (pilířů), které vystihují nejdůležitější směry – informovanost, vzdělávání, spolupráce složek MV ČR s vládními, ale i nevládními subjekty, dále výchova a vzdělávání profesních specialistů a vlastní boj složek státní moci s projevy extremismu.

K naplňování Koncepce boje proti extremismu významně přispělo zřízení skupiny *TASK FORCE (TF)*, která jednak garantuje plnění úkolů ze Strategie a jednak přinesla nové podněty nad rámec koncepce. TF má zastřešení na úrovni vrcholového managementu pod vedením I. náměstka ministra vnitra. Členem je dále náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost, policejní prezident a jeho náměstci, ředitel Inspekce Policie ČR, ředitel odboru bezpečnostní politiky MV, přičemž přizvání mohou být ředitelé zpravodajských služeb. Paralelně se pak scházejí tři pracovní podskupiny *TASK FORCE*:

Skupina A - se zabývá bezpečnostními tématy spojenými s prací MV ČR, PČR a spolupráce PČR a zpravodajských služeb.

Skupina B - se zabývá právními aspekty boje proti extremismu. Cílem činnosti této skupiny je vyhodnocení toho, zda v současné době existuje dostatek právních nástrojů k eliminaci extremismu, které se však špatně využívají, či zda je opora v legislativě nedostatečná. Tato skupina se zaměřuje konkrétně na řešení těchto otázek:

- a) důkazní nouze;
- b) dokumentace a rozpracovávání osob a skupin;
- c) sjednocení praxe ve veřejné správě;
- d) spolupráce policie, státních zastupitelství a soudů.

Skupina C - se zabývá nastavením konstruktivní a oboustranně výhodné spolupráce MV ČR, PČR, partnerských resortů (MŠMT a Úřad vlády) a nevládního sektoru.

Předpokladem úspěchu je partnerství všech subjektů, tedy vzájemná informovanost o protiextremistických aktivitách a hledání projektů, kdy se tyto mohou doplňovat, podporovat, spolupracovat.⁴⁶

Praktickým příkladem plnění Strategie pak může být vytváření speciálních pracovních skupin potírajících projevy extremismu, cílené kroky k zabránění vstupu extremistů do ozbrojených složek. Ve školství pak prevence kriminality, multikulturní výchova, integrace cizinců, školení rezortních specialistů a zvyšování „gramotnosti“ pracovníků státní správy v této oblasti.

V rámci pořádání různých akcí extremistů, se ze strany Policie ČR velmi osvědčilo využívání tzv. *Antikonfliktních týmů (AKT)*. Jejich hlavním úkolem je předcházení různým formám agresivnímu jednání, zejména při pochodech, shromážděních a demonstracích. Členové AKT vysvětlují v rámci dialogu zúčastněným skupinám, smysl a účel policejního opatření, případně stanovený postup policie.

Zásadním krokem z pohledu prevence je vnik možnosti uzavírání tzv. *Koordinačních dohod*, které se ukázaly jako efektivní nástroj nejen při zvládání různých akcí extremistů, ale i dalších bezpečnostních opatřeních. Tyto dohody umožňují přesně definovat vzájemnou spolupráci mezi Policií ČR a Obecními úřady, případně ještě Obecní policií a jinými subjekty.

3.4 Dílčí závěr

Cílem kapitoly bylo stručně charakterizovat specifika tohoto druhu trestné činnosti, poukázat na její formy a úskalí při jejím objasňování. Z uvedeného vyplývá nejen její sociálně patologická nebezpečnost, ale i nutnost spolupráce různých odvětví státních i nestátních složek v rámci potírání projevů extremismu tak, aby byla efektivní. Na základě shromážděných informací se domnívám, že nynější preventivní kroky jsou správně nastavené a představují významný počin na cestě ke změně společenských a politických poměrů, umožňujících pozitivní rozvoj jednotlivců, i celé společnosti.

---

⁴⁶ Ministerstvo vnitra ČR. Odbor bezpečnostní politiky. *Strategie boje proti extremismu v roce 2009*. Praha, 2010, s. 77

4 Cíle průzkumu a jeho specifikace

Hlavním cílem této bakalářské práce je vyhodnotit, zda je současná extremistická scéna v ČR vnímána jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti státu, a zda jsou stávající opatření řízená státem dostačující. Z důvodu zajištění maximální vypovídací hodnoty při posuzování dosažení cíle této práce, jsem začlenil k již sumarizovaným údajům uvedeným v teoretické části této práce i část empirickou, jejímž smyslem je získání relevantních informací, získaných analýzou odpovědí dále specifikovaným vzorkem společnosti. V praktické části tedy budu prezentovat výsledky empirického průzkumu, kterým jsem se mimo jiné snažil rozšířit závěry teoreticky získaných informací z dostupné literatury o aktuální data s ohledem na zkoumanou problematiku.

4.1 Popis použité metody

K provedení průzkumu jsem zvolil kvantitativní metodu sběru dat pomocí dotazníkového šetření. Tato metoda je svou podstatou vhodná pro podobný typ hodnocení proto, že umožňuje oslovení širokého reprezentativního vzorku společnosti v relativně krátkém čase a lokalitě, a možnosti tak získat odpovědi vysoké vypovídací hodnoty pro jejich další následné zpracování.

Nejprve jsem si stanovil cíl zjištění, tedy zda je současná extremistická scéna v ČR vnímána jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti státu, a zda jsou stávající opatření řízená státem dostačující.

Za tímto účelem následně jsem formuloval deset otázek souvisejících se zkoumanou problematikou, přičemž respondenti odpovídali dle předem definované pěti bodové uzavřené hodnotící škály vyjádřené odpověďmi 1-ANO, 2-SPÍŠE ANO, 3-NEVÍM, 4-SPÍŠE NE, 5-NE. Dotazník byl koncipován jako anonymní s upozorněním, že získaná data budou využita výhradně pro potřebu bakalářské práce. *Vzory obou typů dotazníků tvoří přílohu č. 4 a č. 5 této bakalářské práce.* Vlastní dotazníkové šetření bylo provedeno v období od 1. 8. 2010 do 15. 9. 2010 a bylo zodpovězeno všech 100 % rozdaných dotazníků.

4.2 Charakteristika výzkumného vzorku

Vlastní průzkum byl proveden na území města Brna, které je jako moravská metropole velmi častým místem konání různých politických mítinků, pochodů, demonstrací a veřejných diskusí, což také představuje možnost zviditelnění se pro různé extremistické skupiny a příslušníky oficiálních politických stran vykazujících prvky extremismu a jejich ideové odpůrce. Z toho plyne, že se velké množství obyvatelů, ale i návštěvníků města Brna setkává v rámci různých policejních opatření nejen se stoupenci těchto skupin, ale i jejich projevy. V rámci bezpečnostních opatření pak mohou rovněž subjektivně hodnotit činnost nejen Policie ČR, ale i preventivních kroků činěných dalšími orgány státní správy.

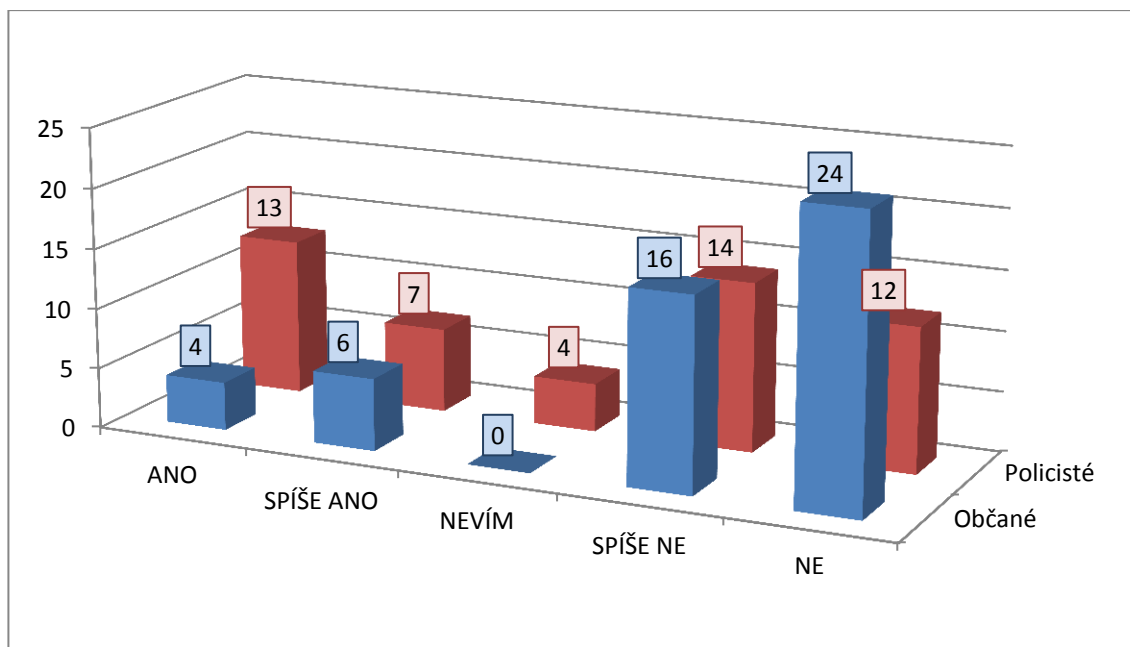
Z tohoto důvodu jsem do vybraného reprezentativního vzorku dotazníkového šetření zvolil dvě cílové skupiny, a sice zletilé obyvatele města Brna (tj. občany s trvalým bydlištěm ve městě Brně) a příslušníky Policie ČR, Oddělení hlídkové služby Brno. Obě skupiny byly zastoupeny stejným dílem, tzn. 50 respondentů v každé skupině. Smyslem tohoto kroku byl nejen zisk odpovědí na stanovené otázky, ale i případné zjištění rozdílů ve smyslu vnímání dané problematiky každou ze zúčastněných skupin.

Občané mnou byli kontaktováni na klíčových místech v centrální části města, kde se lze setkat s projevy extremismu nejčastěji, a reprezentují laickou veřejnost. Podmínku zletilosti jsem stanovil záměrně s ohledem na fakt, že pouze tyto občané mohou být potencionálními voliči, tzn., že mají zákonnou možnost vyjádření svého hlasu ve volbách, a tím provádět případné změny stávající politické reprezentace.

Jako zástupce Policie ČR jsem zvolil příslušníky Oddělení hlídkové služby Brno, kteří zajišťují nepřetržitý výkon hlídkové služby na teritoriu města Brna. Prioritní náplní práce příslušníků tohoto oddělení je přímý výkon hlídkové služby a zajištění rychlé reakce na lince tísňového volání 158. Tito policisté jsou pro svůj nadstandardní výcvik rovněž začleňováni do rizikových bezpečnostních opatření (manifestací, pochodů, mítinků), a to zejména vůči extremistům a prezentují tak bezpečnostní složku státu, začleněnou do Národní strategie boje proti extremismu.

4.3 Výsledky průzkumu

Otázka č. 1 *Setkal(a) jste se někdy v životě s projevy extremismu, při kterých jste se cítil(a) ohrožen(a)?*

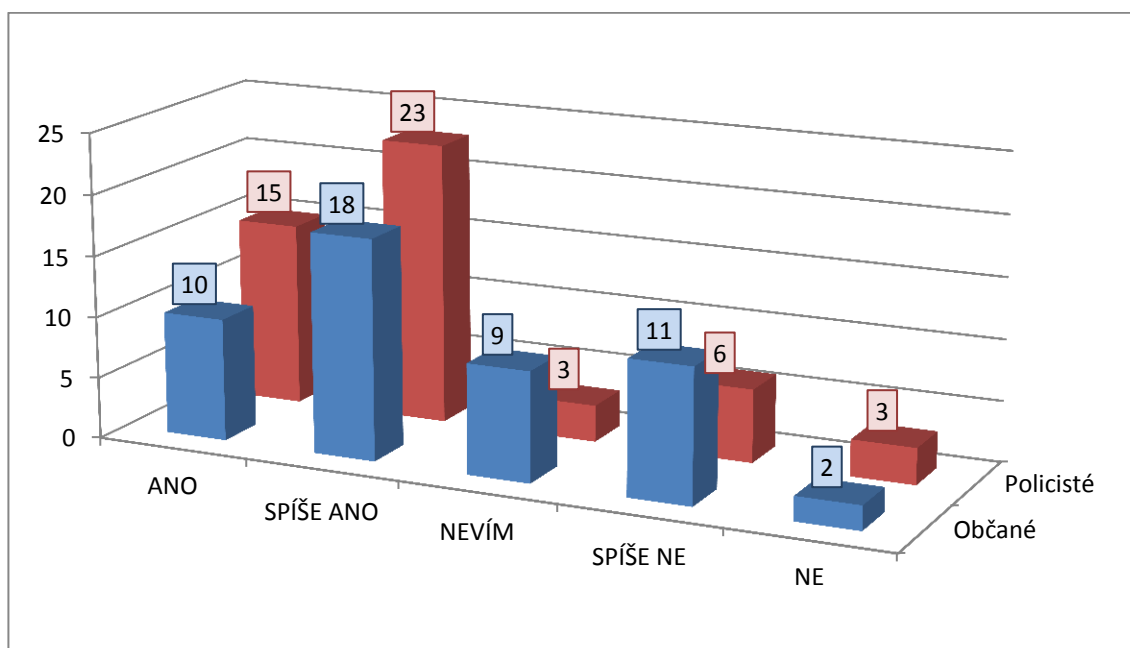
	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	4	6	0	16	24
	8%	12%	0%	32%	48%
Policisté	13	7	4	14	12
	26%	14%	8%	28%	24%

V předestřeném grafu je prezentována otázka, která byla zvolena záměrně s cílem zásadního zjištění faktů, tedy prožitého subjektivního pocitu ohrožení plynoucího z blíže nespecifikovaného kontaktu s projevy extremismu.

Na dotaz odpověděli respondenti zastoupení občany tak, že 48 % zvolilo odpověď NE a 32 % občanů se vyjádřilo SPÍŠE NE. Odpověď SPÍŠE ANO pak zvolilo pouze 12 % občanů, a odpověď ANO pouze 8% z čehož plyne, že se téměř 80% občanské společnosti doposud necítilo v souvislosti s projevy extremismem ohroženo. Z grafu je však patrné, že vyjádření policistů není tak jednoznačné jako u občanů. 26 % policistů se vyjádřilo ANO, 14% SPÍŠE ANO, 28 % SPÍŠE NE a 24 % NE. Z toho lze odvodit, že se policisté s projevy extremismu setkávají mnohem častěji než občané a rovněž se v rámci plnění služebních povinností cítí být více ohroženi.

Otázka č. 2 *Domníváte se, že stávající politicko-ekonomická situace anespokojenost veřejnosti se stávajícím stavem společnosti napomáhá posilování členské základny extremistických stran?*

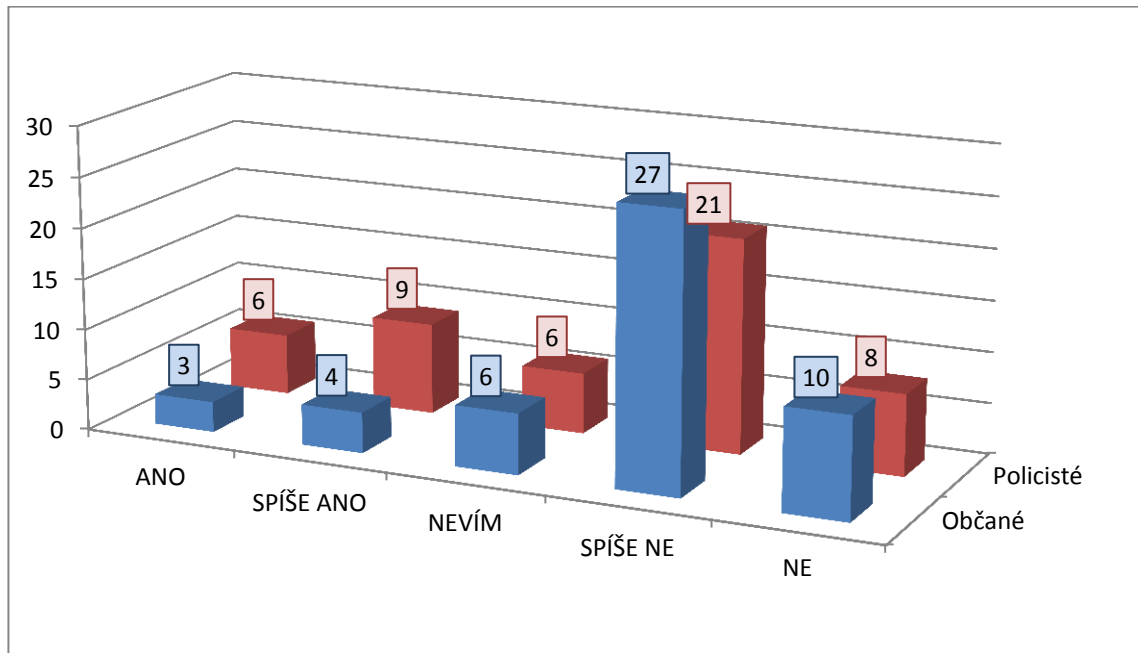

	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	10	18	9	11	2
	20%	36%	18%	22%	4%
Policisté	15	23	3	6	3
	30%	46%	6%	12%	6%

Smyslem této otázky byla snaha hlouběji se zamyslet nad příčinami posilování členské základny extremistických stran, jejich projevů, a uvědomění si vazby mezi neuspokojivými společensko-politickými poměry a nepříznivým vývojem extremismu.

Jak vyplývá z grafu, na tuto otázku odpovědělo 20 % občanů ANO, 36 % SPÍŠE ANO. Policisté odpověděli ANO ve 30 % a SPÍŠE ANO dokonce ve 46 % svých odpovědí. Z odpovědí zaznamenaných na výše uvedenou otázku je patrné, že občané i policisté si uvědomují vazbu mezi nepříznivou politicko-ekonomickou situací a možným posilováním členské základny extremistických stran. Policisté ji pak hodnotí ještě výrazněji. Přesto, že 22 % občanů odpovědělo SPÍŠE NE, je zřejmé, že relativně vysoké procentuální vyjádření souhlasného stanoviska většiny respondentů k této otázce je jasným signálem toho, že je třeba zvyšovat úsilí společnosti ve smyslu odstraňování sociálně patologických faktorů, které nepříznivě ovlivňují vývoj extremismu.

Otázka č. 3 *Vnímáte dle současné politické situace možnost vstupu extremistických skupin do vrcholné politiky jako reálnou?*

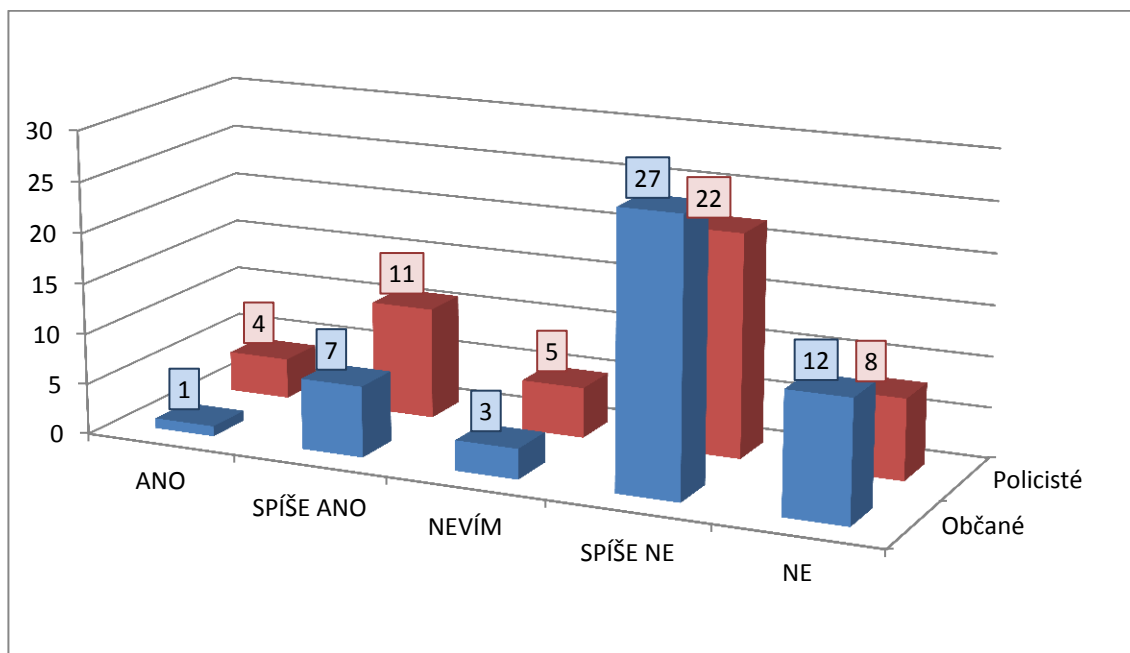
	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	3	4	6	27	10
	6%	8%	12%	54%	20%
Policisté	6	9	6	21	8
	12%	18%	12%	42%	16%

Cílem této otázky je zjistit relevantní data k vyjádření aktuální míry obav stanoveného vzorku respondentů z případného vstupu extremistů do vrcholné politiky.

Z grafu je patrné, že se 54 % občanů k otázce vyjádřilo odpovědí SPÍŠE NE a 20 % občanů odpovědí NE. Obdobný výsledek byl dosažen i u policistů, kteří se v této škále odpovědí vyjádřili nižším procentuálním výsledkem, a sice 42 % SPÍŠE NE a 16 % NE. V odpovědích ANO (12%) a SPÍŠE ANO (18%) policisté oproti občanům vyjádřili větší obavy z možného úspěchu extremistických uskupení ve volbách, což může vyplývat z hlubších znalostí struktur a činnosti těchto skupin, získaných v rámci jejich služebního zařazení.

Z dosažených hodnot plyne, že oba reprezentativní vzorky obecně vnímají potenciální nebezpečnost extremistických skupin, zejména policisté, ovšem jejich vstup na vrcholnou politickou scénu nepovažují obě skupiny respondentů jako reálný.

Otázka č. 4 *Myslíte, že tyto skupiny mohou v parlamentních, popř. komunálních volbách získat potřebný počet hlasů k prosazení svých volebních programů?*

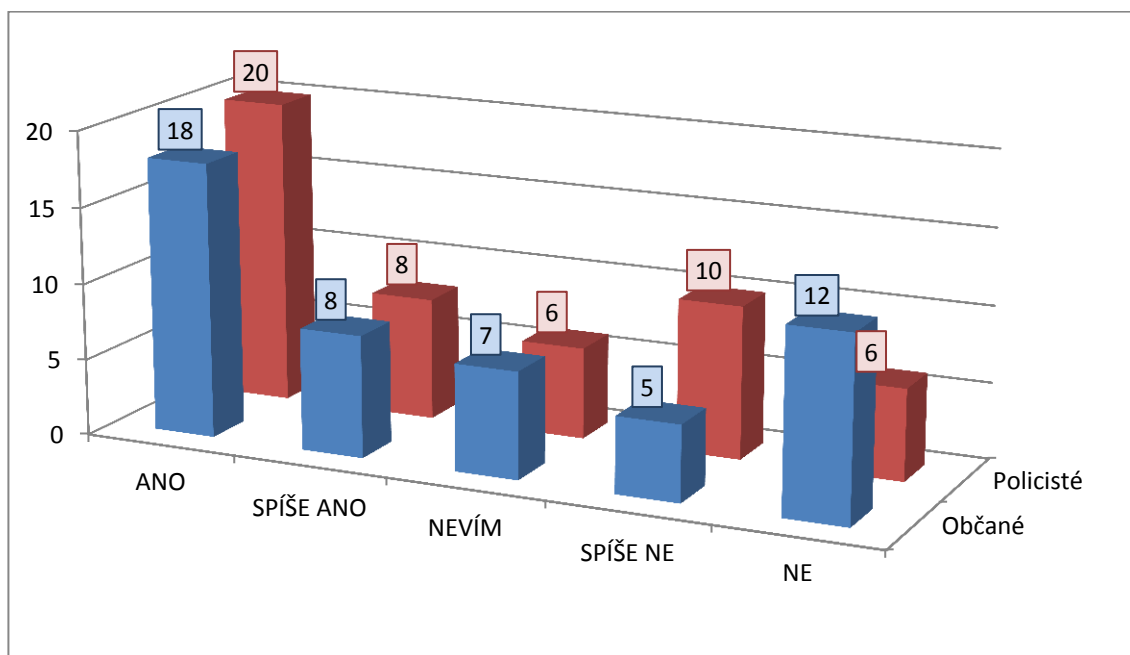
	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	1	7	3	27	12
	2%	14%	6%	54%	24%
Policisté	4	11	5	22	8
	8%	22%	10%	44%	16%

Zmíněný dotaz volně navazuje na otázku č. 3, a jejím systémem je zjištění faktu, zda se respondenti domnívají, že tyto skupiny mohou získat takový počet mandátů, který by umožnil prosazení jejich volebního programu legální cestou.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že obě skupiny respondentů se k této otázce vyjádřily velmi podobným procentuálním vyjádřením, a sice 54 % občanů uvedlo odpověď SPÍŠE NE a 24 % zvolilo odpověď NE. Policisté odpověděli ve 44 % SPÍŠE NE a v 16 % zvolili odpověď NE.

Z dosažených výsledků vyplývá, že většina všech respondentů se neobává dosažení takového zastoupení, které by umožnilo realizovat stanovený volební program. I přes tento fakt je zřejmé, že nezanedbatelná část spektra dotazovaných pociťuje jisté obavy, přičemž odpověď SPÍŠE ANO zvolilo 14 % občanů a dokonce 22 % policistů.

Otázka č. 5 *Znáte některou z politických stran vykazující ve svém fungování prvky extremismu, popř. obsah jejich volebního programu?*

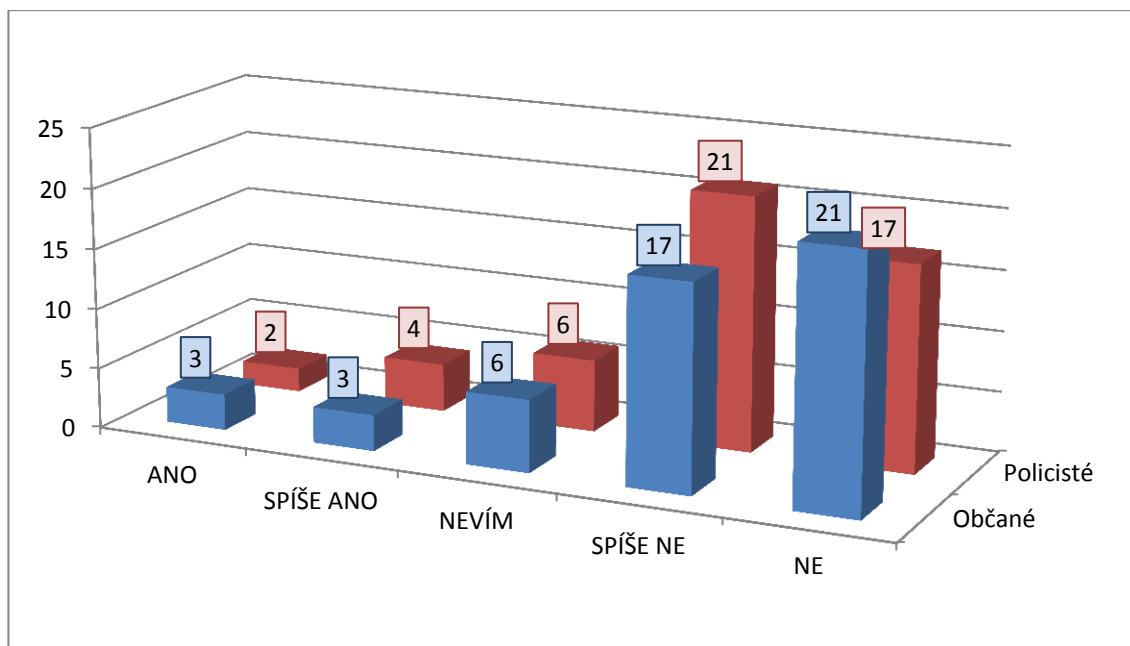
	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	18	8	7	5	12
	36%	16%	14%	10%	24%
Policisté	20	8	6	10	6
	40%	16%	12%	20%	12%

Cílem předestřené otázky bylo získání informací týkajících se nejen určitých obecných sdělení, týkajících se povědomí o skladbě politického spektra a případné znalosti některých jejich subjektů, ale i konkrétních údajů vyjádřených v jejich volebních programech.

Na otázku ANO odpovědělo 36 % občanů a 40 % policistů, což vyjadřuje markantnější odstup od zbytku klasifikační škály. Z tohoto plyne, že výrazná část spektra respondentů, a to jak občanů, tak policistů zná některou z politických stran vykazujících ve svém fungování prvky extremismu, případně i obsah volebního programu.

Za povšimnutí však stojí i zjištění, že 20% policistů se vyjádřilo odpovědí SPÍŠE NE a 24 % občanů pak volilo odpověď NE.

Otázka č. 6 *Domníváte se, že by v případě vítězství takové strany ve volbách, mohlo dojít k postupnému přechodu demokratického systému k totalitě?*

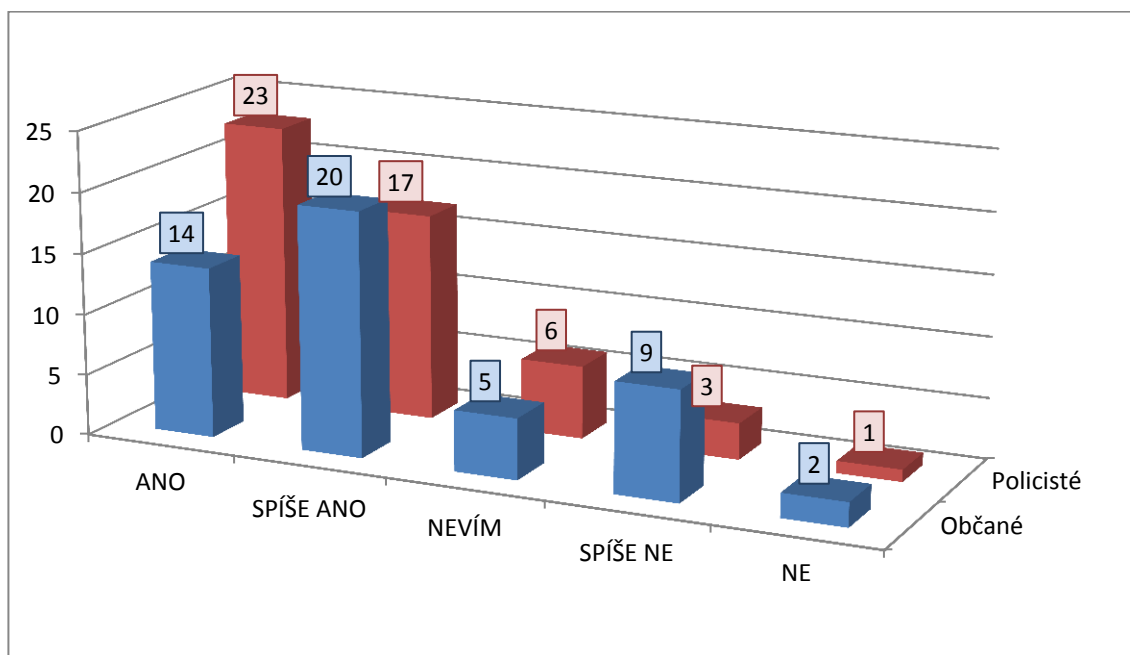

	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	3	3	6	17	21
	6%	6%	12%	34%	42%
Policisté	2	4	6	21	17
	4%	8%	12%	42%	34%

Zmíněný dotaz nepřímo navazuje na otázku č. 4 a jejím smyslem je vyjádřit se k faktu, zda se lze domnívat, že by po výrazném úspěchu ve volbách mohlo dojít nikoliv pouze k realizaci volebních slibů na hraně demokracie, ale zda by mohlo v důsledku kroků činěných extremisty dojít k postupnému vytěšňování demokratických prvků zakotvených ve státním zřízení, které by následně vedlo k vzniku totalitního režimu.

Z výsledků vyjádřených v grafu vyplývá, že zástupci občanů i policistů na tuto otázku odpověděli prakticky velmi podobně. Odpověď NE zvolilo 42 % občanů a 34 % policistů. SPÍŠE NE odpovědělo 34 % občanů a 42 % policistů. Únikovou odpověď pak volilo 12 % občanů i policistů. Pouze 6 % občanů a 4 % policistů se vyjádřilo ANO a 6% občanů a 8 % policistů volilo odpověď SPÍŠE ANO, čímž vyjádřili svou obavu o možný přechod demokratického zřízení do formy totalitního státu, a to za předpokladu výrazného úspěchu ve volbách, tedy získání velkého podílu moci ve státě.

Otázka č. 7 *Hodnotil byste zákroky policie vedené proti extremistům jako profesionální a adekvátní?*

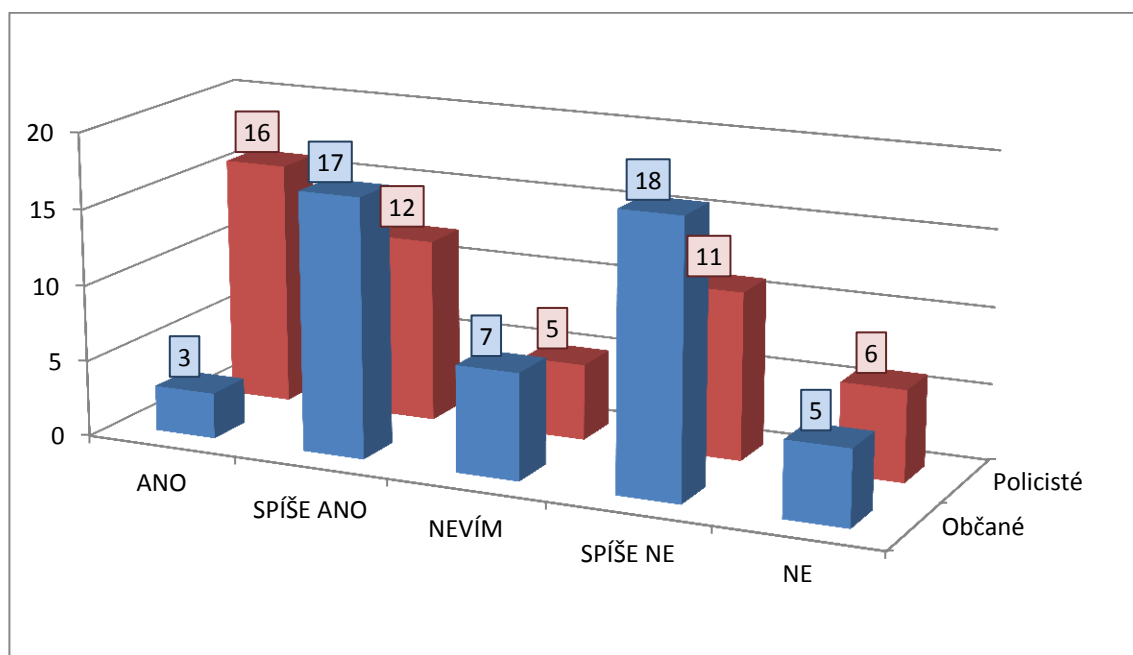
	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	14	20	5	9	2
	28%	40%	10%	18%	4%
Policisté	23	17	6	3	1
	46%	34%	12%	6%	2%

Položením této otázky jsem sledoval zjištění vnímání kvality, profesionality a adekvátnosti zákroků prováděných vůči extremistům, a to jak z pohledu občana žijícího na území města Brna (tedy laika), a policisty, který je nucen v rámci služební činnosti postupovat výhradně podle platných legislativních norem, případně podle rozkazů služebních funkcionářů a v dané problematice se lépe orientuje.

Z grafu je patrné, že 46 % policistů odpovědělo ANO a 34 % SPÍŠE ANO. Z toho vyplývá, že většina policistů je přesvědčená o kvalitě, korektnosti a profesionalitě odváděných zákroků. Relativně překvapující je i fakt, že takto hodnotí činnost policie i 28 % občanů souhlasem ANO a 40 % vyjádřením SPÍŠE ANO.

18% občanů pak není s činností policejních složek spokojena a hodnotila stupněm SPÍŠE NE. Pouze 4 % občanů uvedla odpověď NE. Za zmínku stojí i fakt, že téměř 12 % policistů neví, jak by ohodnotilo svoji vlastní činnost.

Otázka č. 8 *Hodnotíte stávající opatření proti projevům extremismu jako dostatečná z pohledu bezpečnosti? (činnost specializovaných útvarů PČR, legislativní rámec, rozhodnutí soudů...)*

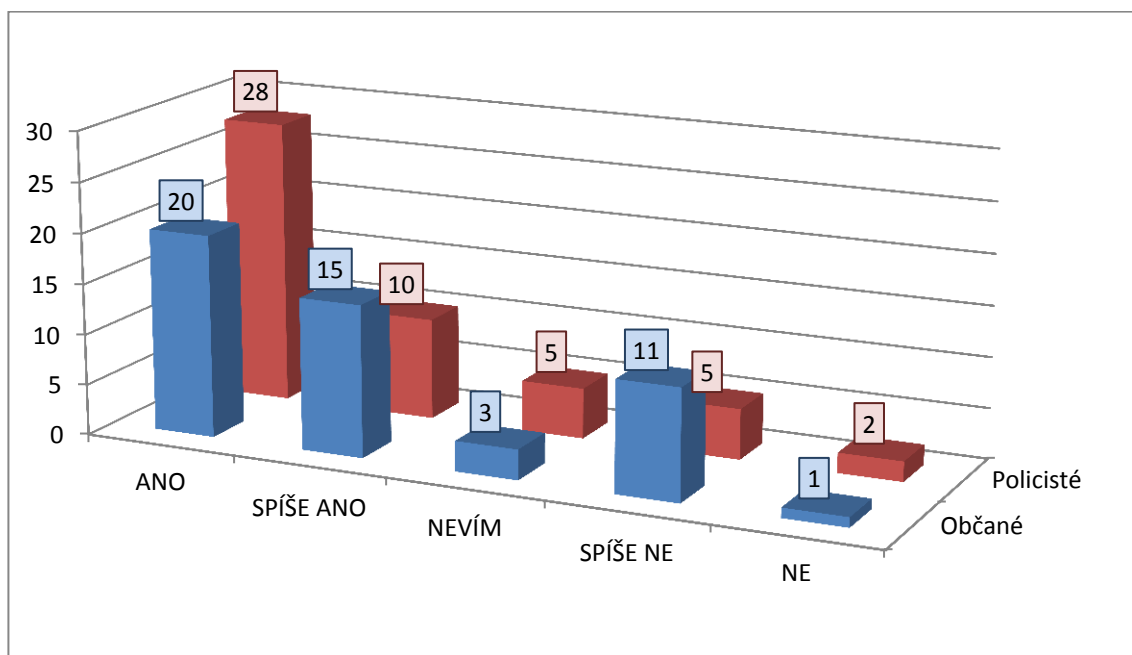

	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	3	17	7	18	5
	6%	34%	14%	36%	10%
Policisté	16	12	5	11	6
	32%	24%	10%	22%	12%

Smyslem položení této otázky bylo ověřit, jakým způsobem jsou hodnoceny postupy a přijatá opatření ze strany státu v otázkách represe a bezpečnosti. Obdobné otázky bývají obvykle pokládány pouze veřejnosti a nikoliv zástupcům těch, kteří na nich často participují. Právě jejich odpovědi pak mohou poskytnout ucelený obraz.

Dle grafického znázornění zde existuje zřejmá rozpolcenost mezi názory občanů a policistů na tuto problematiku. Zatím co občané se k otázce vyjádřili v podstatě dvoupólově, a sice 34 % uvedlo odpověď SPÍŠE ANO, 36 % uvedlo SPÍŠE NE, většina policistů volila odpovědi ANO (32 %) a SPÍŠE ANO (24 %). SPÍŠE NE pak odpovědělo také 22 % policistů, což je rovněž dosti překvapivé. Celkem 14 % občanů pak nevědělo jak ohodnotit stávající opatření činěná v rámci boje proti extremismu, 6% občanů se vyjádřilo ANO a 10% občanů považuje tato opatření za nedostatečná.

Otázka č. 9 *Domníváte se, že je třeba posílit pravomoc bezpečnostních složek státu pro efektivnější boj s extremismem?*

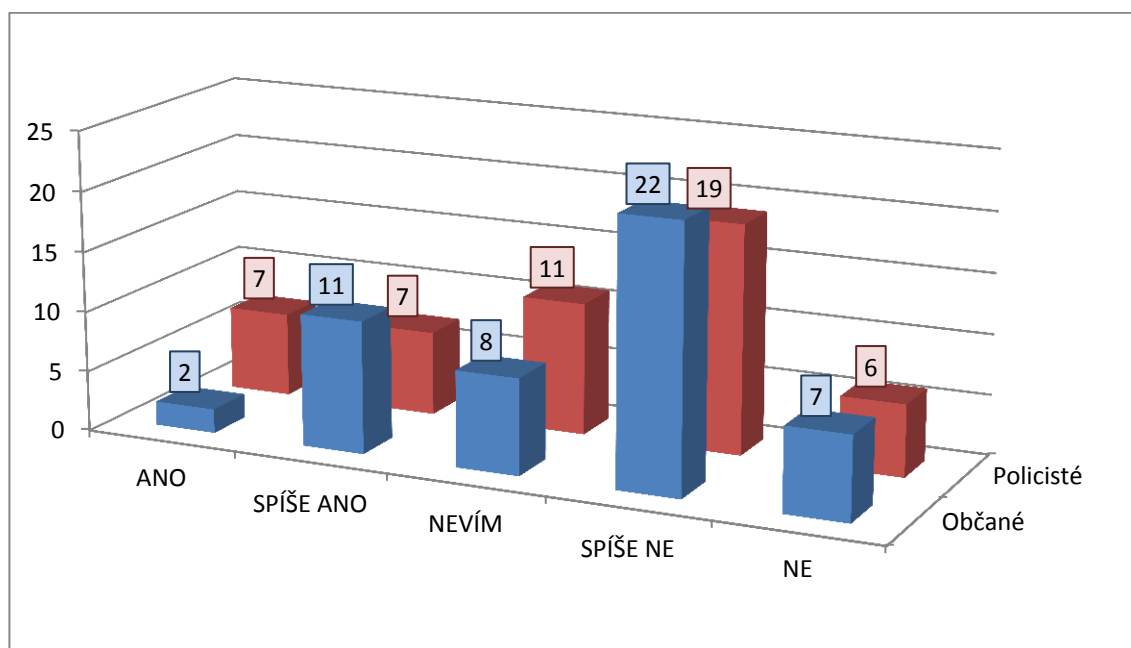
	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	20	15	3	11	1
	40%	30%	6%	22%	2%
Policisté	28	10	5	5	2
	56%	20%	10%	10%	4%

Tato otázka byla zařazena záměrně proto, že bývá poměrně často diskutována nejen v médiích, ale zabývá se jí i odborná veřejnost, přičemž pravidelně dochází ke konfliktům mezi zúčastněnými osobami. Příčina sporu spočívá v otázce, zda je třeba posilovat legislativně kodifikované pravomoci bezpečnostních složek státu na úkor omezování lidských práv a svobod majoritní společnosti.

Na tuto otázku odpovědělo 40 % respondentů ze strany občanů ANO a 30 % SPÍŠE ANO. SPÍŠE NE odpovědělo 22 % respondentů a pouhá 2 % občanů se domnívají, že není potřeba posílit pravomoci bezpečnostních složek. Není překvapující, že se v této otázce ANO, tedy posílení pravomocí vyjádřilo 56 % policistů a 20 % odpovědělo SPÍŠE ANO. SPÍŠE NE odpovědělo 10 % dotázaných policistů. Z grafu je zřejmé, že avizovaná situace, tedy přibližně stejné procentuální vyjádření odpověďmi občanů SPÍŠE ANO a SPÍŠE NE potvrzuje kontroverznost této otázky. Odpověď nevíím zvolilo 6 % občanů a 10 % policistů.

Otázka č. 10 *Považujete současnou podobu státem řízené prevence vůči extremismu jako dostačující? (vzdělání, multikulturní výchova, podpora nevládních organizací, konkrétní legislativní změny, spolupráce ministerstev...)*

	ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE
Občané	2	11	8	22	7
	4%	22%	16%	44%	14%
Policisté	7	7	11	19	6
	14%	14%	22%	38%	12%

Tato otázka byla zvolena záměrně s cílem zhodnocení vnímání kroků učiněných v souladu s přijatou Strategií boje proti extremismu a to zejména očima laické veřejnosti v porovnání s příslušníky bezpečnostního sboru, začleněného do Národní strategie.

Z vyobrazeného grafu je patrné, že více než polovina dotázaných respondentů ze strany občanů se domnívá, že současná podpora státem řízené prevence není dostačující, a to v přesném poměru 44 % odpovědí SPÍŠE NE a 14 % odpovědí NE. Odpověď SPÍŠE ANO volilo 22 % občanů. Pouhá 2 % občanů se domnívají, že jsou preventivní opatření dostatečná.

Z dosažených hodnot je zřejmé, že jsou policisté v dotazované oblasti lépe informovaní, ale přesto se 38 % vyjádřilo SPÍŠE NE, 12 % volilo odpověď NE a 22 % odpověď NEVÍM. 14 % policistů se domnívá, že považuje současná preventivní opatření za dostatečná, tedy ANO, a 14 % odpovědělo SPÍŠE ANO.

4.4 Dílčí závěr a vyhodnocení výsledků průzkumu

Cílem této kapitoly je vyhodnocení výsledků získaných z provedeného dotazníkového šetření.

Z odpovědí respondentů je patrné, že se drtivá většina dotazovaných občanů doposud nesetkala s takovými projevy extremismu, při kterých by se cítili nějak ohroženi. Méně výrazným poměrem se vyjádřili i policisté. Necelých třicet procent z nich však uvedlo, že se s takovými projevy extremismu již setkala, což však vyplývá z povahy jejich služebního zařazení.

Souvislost mezi nepříznivou politicko-ekonomickou situací a posilováním členské základny extremistických stran vnímají obě dotazované skupiny rovněž velmi podobně, přičemž si většina dotazovaných tuto vazbu uvědomuje. Policisté ji vnímají intenzivněji, protože se problematikou extremismu zabývají častěji, a to zejména v lokalitách, kde nejsou dlouhodobě uspokojivě řešeny místní problémy.

Vstup extremistických skupin (cestou populistických politických stran) do vrcholné politiky hodnotí obě dotazované skupiny jako spíše nereálnou. Téměř dvacet procent policistů si však uvědomuje nebezpečnost těchto politických uskupení, a projevilou jistou obavu z takového vývoje.

Většina respondentů obou skupin se dále domnívá, že takovéto strany nemohou v současné době získat legitimní cestou takové mandátní zastoupení, které by jim umožnilo prosazovat svoje radikální myšlenky do praxe. Většina představitelů dotazovaného vzorku přitom zná některou z politických stran vykazující ve svém fungování prvky extremismu, popř. i obsah jejich volebního programu. Značná část občanů však žádné obdobné uskupení nezná, nebo v jejich programu nespátřuje prvky extremismu, což může být způsobeno jejich nezájmem o stávající politickou situaci.

Téměř tři čtvrtiny všech dotázaných se neobávají skutečnosti, že i přes pomyslné vítězství, nebo výrazný úspěch ve volbách, by mohlo následně dojít k postupnému přechodu demokratického systému k totalitě.

Zákroky policie vedené proti extremistům hodnotí jako profesionální a adekvátní osmdesát procent dotazovaných policistů. Úspěchem pak je beze sporu překvapivý fakt, že rovněž nadpoloviční většina občanů hodnotí činnost Policie ČR jako profesionální a korektní ve smyslu podváděných zákroků, což jistě nelze konstatovat v jiných směrech policejní činnosti.

Stávající opatření proti projevům extremismu z pohledu bezpečnosti pak hodnotí obě skupiny stanoveného vzorku zcela rozdílně. Zatím co většina policistů považuje stávající opatření za dostatečná, občané zastávají názor, že je třeba v tomto směru provádět další nezbytné kroky ke zlepšení situace.

K otázce, zda je třeba posílit pravomoci bezpečnostních složek státu pro efektivnější boj s extremismem, se souhlasně vyjádřily nadpoloviční většinou obě dotazované skupiny. Poměr odpovědí policistů byl markantnější ve smyslu posílení pravomocí, které mohou výrazně usnadnit výkon jejich práce. Občané vnímají tuto otázku citlivěji z důvodu částečné obavy o možné krácení jejich občanských práv.

Z provedeného průzkumu dále vyplývá, že nadpoloviční většina občanů se domnívá, že současná podoba státem řízené prevence vůči extremismu je nedostačující, a požaduje učinění dalších kroků vedoucích ke zlepšení dané situace. Lze spekulovat nad faktem, zda jsou již stávající činěná opatření veřejnosti dostatečně prezentována. Je však zjevné, že i podstatná část policistů vnímá doposud učiněné kroky jako nedostatečné.

Na základě zjištění vyplývajících z průzkumu si dovolím konstatovat závěr, že v současné době je z hlediska extremismu, jako destabilizujícího prvku bezpečnostní situace v ČR, situace stabilní, přičemž nehrozí žádné významné bezprostřední nebezpečí jeho expanze. Společnost si však uvědomuje potenciální nebezpečí a vnímá fakt, že extremistické skupiny jsou v ČR zastoupeny, a vyvíjí zde svoji činnost. V souvislosti s ohledem na zkoumanou problematiku se však cítí bezpečně a jsou v tomto směru rovněž spokojeni s činností policie. Neobávají se možného vstupu těchto skupin do vrcholné politiky a změnu státního zřízení v důsledku silného mandátního zastoupení vidí jako nereálnou. Nedostatky jsou však spatřovány zejména na úseku prevence.

Závěr

Mezi základní hodnoty demokratického zřízení beze sporu patří možnost otevřené prezentace názorů, tolerance, snášenlivost a možnost volby k zaujetí vlastního stanoviska, či respektování odlišných názorů. Tyto hodnoty však stále častěji narušují různé extremistické skupiny, které se v důsledku svých aktivit snaží působit destruktivně na stávající politicko-ekonomický systém. Společnost má proto právo, ale i povinnost, se takovým projevům bránit.

Obsahem této práce je fenomén extremismu, který v průběhu posledních let nabývá na značné intenzitě, a s jehož projevy se můžeme setkávat prakticky denně. Prosazování názorů pomocí různých forem násilí má výrazný destabilizující dopad na společnost. Narušuje se tak rovnováha ve společnosti a zvyšuje se riziko vzniku sociálně patologických jevů.

Smyslem této bakalářské práce bylo shromáždit a analyzovat dostupné informace ke zkoumané problematice, s cílem definovat v teoretické části bakalářské práce klíčové pojmy související s problematikou extremismu, popsat a charakterizovat současnou extremistickou scénu v České republice. Dále shrnout stávající legislativní úpravu, charakterizovat specifika trestné činnosti páchané extremisty, a přiblížit státům řízená preventivní opatření.

Hlavním cílem bakalářské práce pak bylo na základě získaných informací vyhodnotit, zda je současná extremistická scéna v ČR vnímána jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti státu, a zda jsou stávající opatření řízená státem dostačující.

Pro dosažení stanovených cílů byla v teoretické části práce použita za účelem shromáždění poznatků obsahová analýza dostupných odborných materiálů. Z důvodu značné šíře zkoumané problematiky pak byly zjištěné informace rozčleněny do ucelených obsahových kapitol, přičemž jejich jednotlivé složky byly vyčerpávajícím

způsobem rozebrány a vyhodnoceny s ohledem na rozsah práce, která bohužel díky obsáhlosti tématu neumožnila zaměřeni se na detailní aspekty zkoumaných faktorů.

Z důvodu zajištění komplexnosti zkoumané problematiky, byl k již sumarizovaným údajům uvedeným v teoretické části této práce proveden průzkum, jehož smyslem bylo rozšířit závěry teoreticky získaných informací o aktuální zkoumaná data.

Vypracováním této bakalářské práce bylo dosaženo všech stanovených cílů, a to ve všech jejích obsahových částech. Čtenář práce se seznámí s klíčovými pojmy související s problematikou extremismu, rozdělením a charakteristikou současné extremistické scény v České republice. Dále se práce zabývá stávající legislativní úpravu, specifikací trestné činnosti páchané extremisty, přibližuje snahu extremistů o průnik do veřejné správy a popisuje státem řízená preventivní opatření. Empirická část pak doplňuje část teoretickou.

Má-li být naplněn cíl této bakalářské práce nezbytvá, než konstatovat závěr, ke kterému jsem dospěl na základě analýzy všech dílčích závěrů a provedeném průzkumu.

Domnívám se, že extremismus je významným destabilizujícím prvkem narušujícím vnitřní bezpečnost státu, který však v současné době nepředstavuje bezprostřední nebezpečí pro fungující demokratické zřízení jako takové. Je však třeba zabývat se příčinami jeho vývoje a činit preventivní kroky, které zamezí jeho případnému vzestupu. Vládní opatření, která vychází z Národní strategie v boji proti extremismu a která byla doposud učiněna, jsou relativně úspěšná, a daří se jimi eliminovat vliv i snahu extremistů pronikat do složek státní správy.

S ohledem na skutečnost, že extremismus představuje potenciální riziko nejen pro každého z nás, ale i pro celou společnost se domnívám, že je vhodné se tímto tématem zabývat i v budoucnu, a dále jej rozvíjet. Závěry tohoto zkoumání nám pak mohou významně pomoci nejen k pochopení samé podstaty extremismu, ale mohou nám rovněž ukázat širší souvislosti jeho vývoje, vnímání, či vyjádření obav z jeho projevů.

Resumé

Bakalářská práce na téma „Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti“ je zaměřena na popis problematiky extremismu. Zabývá se zejména takovými formami extremismu, které v současné době představují nejzávažnější hrozbu demokratické společnosti, a dále zkoumá jejich snahy o průnik do složek státní správy.

Práce je členěna do dvou částí, a sice na část teoretickou (kapitoly 1. - 3.), a část praktickou (kapitola 4.), kterou tvoří průzkum provedený s občany a policisty formou dotazníkového šetření.

V první kapitole jsou definovány základní pojmy týkající se extremismu, je zde charakterizována současná extremistická scéna a její rozdělení do nejvýznamnějších směrů. Dále je zde zachycena snaha extremistů o průnik do veřejné správy. Cílem kapitoly je seznámení čtenáře s aktuálním stavem dané problematiky.

Druhá kapitola se zabývá legislativním rámcem a jeho specifikací. Dále jsou zde uvedeny ústavní a zákonné předpisy upravující trestnou činnost s extremistickým podtextem a vyjmenovány všechny trestné činy spáchané z nenávisti.

Obsahem třetí kapitoly je specifikace trestné činnosti páchané extremisty, je zde rozebráno objasňování rasově motivovaného extremismu a jsou zde shrnuty nejdůležitější kroky prevence boje proti extremismu řízené státem. Smyslem této kapitoly poukázat nejen na sociálně patologickou nebezpečnost extremismu, ale i nutnost spolupráce různých odvětví státních i nestátních složek v rámci potírání projevů extremismu tak, aby byla efektivní.

Na teoretickou část tematicky navazuje část praktická, která tvoří čtvrtou kapitolu této práce. Zde jsou specifikovány cíle, použité metody a charakteristiky vybraných reprezentativních vzorků společnosti provedeného průzkumu. Kapitola dále obsahuje výsledky průzkumu zpracované pro lepší přehlednost formou grafů a jejich vyhodnocení s ohledem na stanovený cíl práce.

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na oblast extremismu a jeho působení na společnost ve smyslu destabilizace vnitřní bezpečnosti státu. Zabývá se specifikací extremismu, jeho rozdělením a popisem jednotlivých typů trestné činnosti, které představují nejzávažnější hrozbu demokratické společnosti. V teoretické části práce jsou zkoumány formy a snahy extremistů o průnik do složek státní správy a bezpečnostních sborů nenásilnou formou, s cílem legálního získání podílu na moci. Dále jsou v práci uvedeny základní preventivní opatření kompetentních orgánů začleněných do Národní strategie boje proti extremismu. Praktická část práce v sobě zahrnuje zpracovaný průzkum, jehož výsledky jsou v práci rovněž prezentovány, a doplňují sumarizovaná fakta o aktuální data ve smyslu dosažení komplexních zjištění zkoumané problematiky.

Klíčová slova

Extremismus, destabilizace, populismus, vnitřní bezpečnost, trestná činnost, veřejná správa, prevence.

Annotation

This bachelor's work concentrates on the area of extremism and its influence on society in the sense of destabilisation of the internal security of the state. It deals with specification of extremism, its structure and description of individual types of criminal offences, which represent the most serious threat to democratic society. The theoretical part of the work explores forms and tendencies of the extremists to enter the bodies of public administration and security services non-violently, with the goal of gaining their share of power. Further on the work presents basic preventive measures of appropriate bodies included in the National Strategy of Combating Extremism. The practical part of the work contains a research and its results, which are also presented and complement summarised matter with the latest data in order to reach a comprehensive view of the field.

Key words

Extremism, destabilisation, populism, internal security, criminal offences, public administration, prevention.

Seznam použité literatury a prameny

Zákony:

- [1] Zákon č. 1/1993 Sb. - Ústava České republiky, v platném znění.
- [2] Zákon č. 2/1993 Sb. – Listina základních práv a svobod, vyhlášená usnesením předsednictva České národní rady, ve smyslu ústavního zákona č. 162/1998 Sb.
- [3] Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, v platném znění
- [4] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (Trestní řád), v platném znění
- [5] Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.
- [6] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění

Literatura:

- [7] ČERMÁK, I. *Lidská agrese a její souvislosti*. 1.vyd. Žďár nad Sázavou: Fakta v.o.s., 1999, 204 s. ISBN 80-902614-1-8.
- [8] ČERNÝ, P. *Politický extremismus a právo*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2005, 207 s. ISBN 80-868661-84-4.
- [9] DANICS, Š. *Extremismus - hrozba demokracie*. 1.vyd. Praha: Police History, 2002, 128 s. ISBN 80-86477-07-X.
- [10] CHARVÁT, J., *Současný politický extremismus a radikalismus*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6.
- [11] CHMELÍK, J. *Extremismus*. 1.vyd. Praha: MV ČR – Sekce personální práce a vzdělávání, 1997, ISBN – neuvedeno.
- [12] CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001, 172 s. ISBN 80-7201-265-7.
- [13] CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*. 1.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, 532 s. ISBN: 80-86898-36-9.
- [14] CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*. 1.vyd. Praha: Armex ve spol. TRIVIS, 2000, 109 s. ISBN 80-86244-14-8.
- [15] JILČÍK, T., PLŠKOVÁ, A., ZAPLETAL, L. *Sociální patologie*. 1. vyd. Brno: IMS, 2005

- [16] KOTLÁN, P. *Demokracie ve stínu*. 1.vyd. Ostrava: Sokrates s. r. o, 2003, 173 s. ISBN 80-86572-07-2.
- [17] KRAUS, B., POLÁČKOVÁ V., et al. *Člověk, prostředí, výchova*. Brno: Paido, 2001, 199 s. ISBN: 80-7315-004-2.
- [18] MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. 1.vyd. Praha: MV - Odbor bezpečnostní politiky, 2006, 80s. ISBN – neuvedeno.
- [19] MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1.vyd. Brno: Barrister a Principal, 2003, 655 s. ISBN 80-86598-45-4.
- [20] MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK M. *Fotbaloví chuligáni*. 1.vyd. Brno: Barrister and Principal, 2004, 181 s. ISBN 80-903333-0-3.
- [21] NAKONEČNÝ, M. *Úvod do psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2003, ISBN: 80-200-0993-0.
- [22] SVOBODA, I. *Hrozba politického extremismu jako právní fenomén současnosti*. Ostrava: KEY Publishing, 2009, ISBN 978-80-7418-046-0

Jiné zdroje:

- [23] SVOBODA, I. *Extremistu poznáte jen těžko*. A-Report 4/2010. ISSM 1211-801X, evidenční číslo MK ČR E 5254. číslo indexu 45011, 46 s.
- [24] MINISTRESTVO VNITRA ČR. Odbor bezpečnostní politiky. *Strategie boje proti extremismu v roce 2009*. 1. vyd. Praha, 2010, 85 s.
- [25] MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Informace o problematice extremismu na území České republiky v roce 2007, Praha 2008*. [online] 3. 12. 2010. Dostupné z: <aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2008/extrem07.pdf>
- [26] ROZSUDEK Nejvyššího správního soudu v Brně č. Pst 1/2009-348 ze dne 17. 2. 2010, dostupný z ASPI, [online] 15. 9. 2010
- [27] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Volby do Evropského parlamentu 2009, výsledky hlasování za územní celky [online] 14. 12. 2010 <www.volby.cz/pls/ep/2009/ep1311?xjazyk=CZ&xnumnuts=0>
- [28] MINISTERSTVO OBRANY & ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2004 – 2010, Rozšířené stanovisko ministra obrany, [online] 2. 2. 2011 <<http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=15308>>
- [29] <<http://www.anarchismus.org/>> [online] 7. 11. 2010

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Přehled významových zkratk a zástupných symbolů

Příloha č. 2 - Příklady symbolů užívaných ultrapravicovými a neonacistickými organizacemi

Příloha č. 3 - Tabulka celkového počtu trestných činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 1996 – 2009

Příloha č. 4 - Dotazník adresovaný zletilým občanům města Brna

Příloha č. 5 - Dotazník adresovaný příslušníkům PČR, OHS MŘ Brno

Přehled významových zkratk a zástupných symbolů

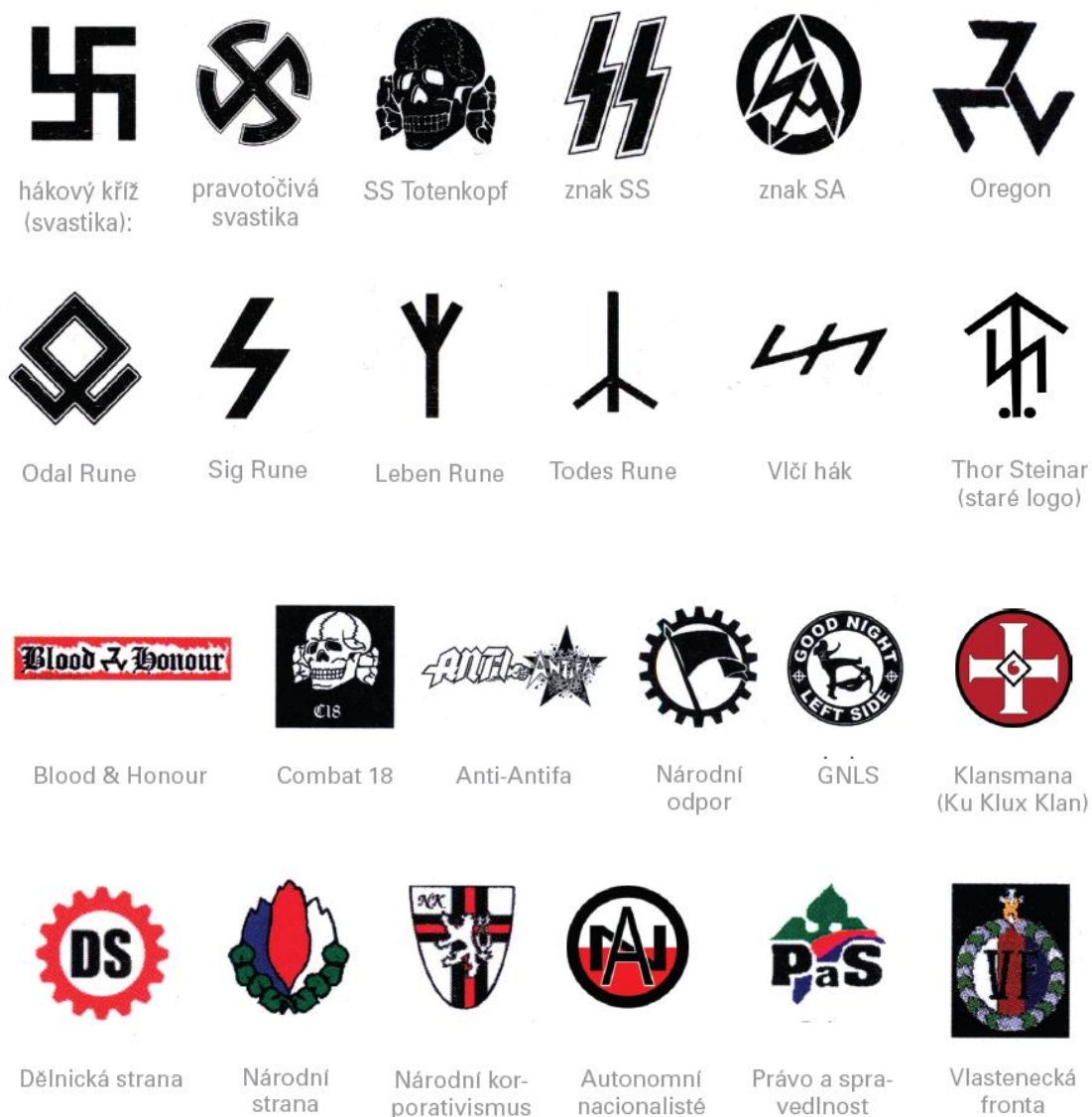
Významové zkratky

WP	<i>White power (Bílá síla)</i>
RAHOWA	<i>Racial holy war (Rasová svatá válka)</i>
ZOG	<i>Zionist occupation government (Okupační židovská vláda) Převzato od amerických pravicových extremistů</i>
POW	<i>Prisoners of War</i>
ISD	<i>Ian Stuart Donaldson</i>
HASS	<i>Vyjádření nenávisti a zášti. Písmena s bývají nahrazována runovými znaky SS.</i>
WROP	<i>White race – our pride (Bílá rasa – naše hrdost)</i>
M. E. H. T.	<i>Meine Ehre heisst True (Mou ctí je věrnost) – heslo důstojníků SS</i>

Číselné šifry neonacismu

Číslo	Význam
14	<i>14 slov amerického neonacisty Davida Lanea „We must secure the existence of our people and future for white children“</i>
88	<i>Heil Hitler – nacistický pozdrav</i>
18	<i>Adolf Hitler, nacistický vůdce</i>
1347	<i>Mit deutschem Gruß – písemné hajlování</i>
28	<i>Blood & Honour, neonacistická organizace, heslo Hitlerjugend (Krev a čest)</i>
311	<i>Ku Klux Klan, rasistická organizace</i>
4/20	<i>Narozeniny Adolfa Hitlera (20. 4.)</i>

Příklady symbolů užívaných ultrapravicovými a neonacistickými organizacemi

Tabulka celkového počtu trestných činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 1996 – 2009

Rok	Zaevidováno TČ	Podíl na celkové kriminalitě (%)	Objasněno TČ	Stíháno osob
1996	131	0,03	58	152
1997	159	0,04	132	229
1998	133	0,03	100	184
1999	316	0,07	273	434
2000	364	0,09	327	449
2001	452	0,1	406	506
2002	473	0,1	374	483
2003	335	0,09	265	334
2004	366	0,1	289	401
2005	253	0,07	191	269
2006	248	0,07	196	242
2007	196	0,05	119	181
2008	217	0,06	126	195
2009	265	0,07	186	293
Celkem	3908	-	2942	4452

Zdroj: Evidenčně statistický systém kriminality Policejního prezidia ČR – ESKK, publikovaný MV ČR, Odbor bezpečnostní politiky, *Strategie boje proti extremismu v roce 2009*. Praha, 2010, s. 43

Dotazník adresovaný zletilým občanům města Brna

V Brně 2. 8. 2010

Vážení spoluobčané

v rámci mého studia oboru Sociální pedagogika na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, Institutu mezioborových studií Brno, se na Vás obracím s žádostí o spolupráci s cílem získání objektivních podkladů ke zpracování bakalářské práce na téma „Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti“. Zpracování této bakalářské práce je nezbytnou součástí mého studia.

Vzhledem k tomu, že na území města Brna dochází poměrně často k veřejným politickým shromážděním, mítinkům, organizaci pochodů a demonstrací široké škály různých skupin se domnívám, že jste se alespoň jednou stali svědky bezpečnostních opatření, popř. i zákroku policie vedeného vůči těmto osobám.

Proto Vás tímto žádám o vyplnění níže uvedeného dotazníku, který je naprosto anonymní. Vaše odpovědi mi pomohou získat potřebné informace o tom, jaké jsou Vaše názory a postoje k dané problematice. Získaná data budou využita výhradně pro potřeby této práce.

Na závěr prosím ještě proveďte kontrolu, zda jste odpověděli na všechny položené otázky.

Předem děkuji za Váš čas a poskytnutou spolupráci.

Jaroslav Vostrejš

Pokyny k vyplnění: Vám nejbližší odpovědi prosím zakroužkujte dle následující škály.

1	2	3	4	5
ANO	SPÍŠE ANO	NEVÍM	SPÍŠE NE	NE

Otázky:

1. Setkal(a) jste se někdy v životě s projevy extremismu, při kterých jste se cítil(a) ohrožen(a)?

1   2   3   4   5

2. Domníváte se, že stávající politicko-ekonomická situace a nespokojenost veřejnosti se stávajícím stavem společnosti napomáhá posilování členské základny extremistických stran?

1   2   3   4   5

Druhá strana dotazníku na téma „Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti“.

3. Vnímáte dle současné politické situace možnost vstupu extremistických skupin do vrcholné politiky jako reálnou?

1   2   3   4   5

4. Myslíte, že tyto skupiny mohou v parlamentních, popř. komunálních volbách získat potřebný počet hlasů k prosazení svých volebních programů?

1   2   3   4   5

5. Znáte některou z politických stran vykazující ve svém fungování prvky extremismu, popř. obsah jejich volebního programu?

1   2   3   4   5

6. Domníváte se, že by v případě vítězství takové strany ve volbách, mohlo dojít k postupnému přechodu demokratického systému k totalitě?

1   2   3   4   5

7. Hodnotil byste zákroky policie vedené proti extremistům jako profesionální a adekvátní?

1   2   3   4   5

8. Hodnotíte stávající opatření proti projevům extremismu jako dostatečná z pohledu bezpečnosti? (Policejní opatření, činnost specializovaných útvarů PČR, legislativní rámec, rozhodnutí soudů...)

1   2   3   4   5

9. Domníváte se, že je třeba posílit pravomoc bezpečnostních složek státu pro efektivnější boj s extremismem?

1   2   3   4   5

10. Považujete současnou podobu státem řízené prevence vůči extremismu jako dostačující? (vzdělání, multikulturní výchova, podpora nevládních organizací, konkrétní legislativní změny, spolupráce ministerstev...)

1   2   3   4   5

Dotazník adresovaný příslušníkům PČR, OHS MŘ Brno

V Brně 20. 8. 2010

Vážení kolegové,

v rámci mého studia oboru Sociální pedagogika na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, Institutu mezioborových studií Brno, se na Vás obracím s žádostí o spolupráci s cílem získání objektivních podkladů ke zpracování bakalářské práce na téma „Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti“. Zpracování této bakalářské práce je nezbytnou součástí mého studia.

Vzhledem k Vašemu služebnímu zařazení, tj. hlídková služba s celoměstskou působností, jste to právě Vy, kdo se v praxi setkává v průběhu různých bezpečnostních opatření, politických mítinků, ale i běžném výkonu hlídkové služby s projevy extremismu a můžete se tedy kvalifikovaně vyjadřovat k otázkám s touto problematikou související. Proto Vás tímto žádám o vyplnění níže uvedeného dotazníku, který je naprosto anonymní. Získaná data budou využita výhradně pro potřeby této práce.

Na závěr prosím ještě proveďte kontrolu, zda jste odpověděli na všechny položené otázky.

Předem děkuji za Váš čas a poskytnutou spolupráci.

Jaroslav Vostrejš

Pokyny k vyplnění: Vám nejbližší odpovědi prosím zakroužkujte dle následující škály.

1	2	3	4	5
ANO	SPIŠE ANO	NEVÍM	SPIŠE NE	NE

Otázky:

1. Setkal(a) jste se někdy v životě s projevy extremismu, při kterých jste se cítil(a) ohrožen(a)?

1   2   3   4   5

2. Domníváte se, že stávající politicko-ekonomická situace a nespokojenost veřejnosti se stávajícím stavem společnosti napomáhá posilování členské základny extremistických stran?

1   2   3   4   5

Druhá strana dotazníku na téma „Extremismus jako destabilizující prvek vnitřní bezpečnosti“.

3. Vnímáte dle současné politické situace možnost vstupu extremistických skupin do vrcholné politiky jako reálnou?

1   2   3   4   5

4. Myslíte, že tyto skupiny mohou v parlamentních, popř. komunálních volbách získat potřebný počet hlasů k prosazení svých volebních programů?

1   2   3   4   5

5. Znáte některou z politických stran vykazující ve svém fungování prvky extremismu, popř. obsah jejich volebního programu?

1   2   3   4   5

6. Domníváte se, že by v případě vítězství takové strany ve volbách, mohlo dojít k postupnému přechodu demokratického systému k totalitě?

1   2   3   4   5

7. Hodnotil byste zákroky policie vedené proti extremistům jako profesionální a adekvátní?

1   2   3   4   5

8. Hodnotíte stávající opatření proti projevům extremismu jako dostatečná z pohledu bezpečnosti? (Policejní opatření, činnost specializovaných útvarů PČR, legislativní rámec, rozhodnutí soudů...)

1   2   3   4   5

9. Domníváte se, že je třeba posílit pravomoc bezpečnostních složek státu pro efektivnější boj s extremismem?

1   2   3   4   5

10. Považujete současnou podobu státem řízené prevence vůči extremismu jako dostačující? (vzdělání, multikulturní výchova, podpora nevládních organizací, konkrétní legislativní změny, spolupráce ministerstev...)

1   2   3   4   5